

יזמות

חברתית-טכנולוגית

שם ביה"ס:

תיכון עירוני ל"ד

ע"ש יצחק שמיר

ישוב:

תל אביב יפו

תחום הדעת:

מדעי החברה

מס' יחידות לימוד:

5 יחידות לימוד

סמל מוסד:

581314

כותב\י התכנית:

אור-טל קריתי

רן ענבר

ואחרים

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף א'

תחומי בחירה

ורב תחומי

תאריך אישור:

15.8.2023

עדכון: 1.8.2025

תוכן עניינים

2	א. מאפייני בית הספר המזמנים את פתיחת התכנית הייחודית
7	ה. מטרות התוכנית
8	ו. מבנה התוכנית
10	ז. שלבי התפתחות היזמת החברתית. לאורך 3 שנות הלימוד במגמה
11	ח. אסטרטגיות ודרכי הוראה
12	ט. דרכי הערכה של התלמידים
12	הערכה בתיכון שמיר
13	מחווים
13	הערכה קבוצתית
14	הערכה אישית
14	ט.1. מחוון מצויינות אישית
16	ט.2. מחווים להערכת פרויקט שנתי
20	י. ציון הבגרות
21	יא. תוכנית הלימודים
22	יא.1. תוכנית לימודים כיתה י
23	יא.2. תוכנית לימודים כיתה י"א
24	יא.3. תוכנית לימודים כיתה י"ב
25	יב. תכנית הלימודים בפריסה ל-3 שנים
26	יג. מפרט קורסים וביבליוגרפיה

א. מאפייני בית הספר המזמנים את פתיחת התכנית הייחודית

תיכון שמיר הינו תיכון צומח, חדש וצעיר, שמוקם, נבנה, מתפתח וחי כמו חברת סטארט-אפ, וכולו מעין סטרטאפ חינוכי. המוטו של בית הספר הוא "לחלום, לתכנן, לעשות". לתיכון אופי יזמי, וצוות המורות והמורים הנבחר בקפידה, מתאפיין בגישה יזמית, במקוריות, בחדשנות ובתעוזה. איננו מהססים לקחת סיכונים, להתנסות, ואף לשנות מודלים בהתאם למשוב מהשטח. התיכון מהווה בעצמו מודל ליזמות, ומורי בית הספר משדרים יזמות כל אחד בתחומו. זאת התפיסה המייסדת של בית הספר. בית הספר שם לו למטרה לצייד את התלמידות והתלמידים במיומנויות שיוכלו לעצב את חייהם הבוגרים, ובראשן פעלתנות ויזמות, חשיבה יצירתית ואחריות אישית.

בית הספר פתח את שעריו בספטמבר 2020. במועד כתיבת התכנית המקורית למדו בבית הספר שלוש שכבות גיל - ז', ח' ו-ט'. השנה, בספטמבר 2025 תיפתח לראשונה שכבה י"ב. השכבות מונות 7-8 כיתות, למעט המחזור הראשון המונה 5 כיתות. בסופו של דבר בית הספר ימנה כ-1,400 תלמידים ותלמידות בכיתות ז-י"ב.

מיום הקמתו מתקיימת בבית הספר, אחת לשבוע, ישיבת סיעור מוחות, שנקראת "בונים את שמיר" ומקדמת הרגלי עבודה יזמיים ויצירתיות של כל חברי הצוות, שיתוף פעולה, צמיחה והצמחה והשראת רוח היזמות בכל סביבת בית הספר, בכיתות ומחוץ להן. הצוות לומד ומתפתח כל הזמן, ואנו שומרים על התעדכנות מתמדת בחידושים ובחדשנות בחינוך. בביאנלה לחדשנות בחינוך, שהתקיימה בחודש מאי 2022 בירושלים, תיכון שמיר בן-השנתיים היה המוסד החינוכי היחיד בארץ ש-4 יוזמות חינוכיות שלו נבחרו להציג.

תיכון שמיר הינו חלק מקהילה מגוונת, משכילה ברובה, המאופיינת בחוסן כלכלי ובמרחק חברתי ניכר אל מול הפריפריה החברתית במדינה. תפיסת העל של התוכנית נשענת על הרצון להוביל את בוגרי המגמה להיות יזמים ויזמות חברתיים בעלי הידע, הכלים העיוניים והטכנולוגיים והמיומנויות הנחוצות לסוכני שינוי במאה ה-21. **פתיחת התוכנית בבית הספר מהווה חיבור מתבקש בין התפיסות היזמיות של בית הספר לבין האוכלוסייה של בית הספר וצרכיה.**

ב. מאפייני התוכנית הייחודית והתאמתה לתיכון שמיר

התוכנית הייחודית בתיכון שמיר מכילה כלי ביצוע והוצאה לפועל של מיזמים מבוססי טכנולוגיה, וכוללת מיומנויות תכנון מערכות, תכנון עסקי וכלכלי, חשיבה אנליטית ועיצובית, עבודת צוות, ולמידה עצמאית. האוריינות הטכנולוגית המוקנית בתכנית מהווה שפה, הנחוצה ליזם או יזמת בתקופתנו, גם אם אינם מוכווני טכנולוגיה. במהלך השנתיים בהן פעלה התוכנית עד כה התברר שלכלים הטכנולוגיים משמעות קריטית להצלחה יזמית, בפרט שכלים ופלטפורמות לפיתוח טכנולוגי התפתחו באופן כה דרמטי בשנתיים הללו, עם התרחבות היישומים של **בינה מלאכותית**.

התכנית משלבת תחומי דעת הומניסטיים חברתיים ויצירתיים ביחד עם ריאליסטיים, טכנולוגיים וניהוליים. תפיסה זו מהווה המשך טבעי לתרבות הבית ספרית מחטיבת הביניים, בה נלמדים תחומי דעת לעיתים קרובות בצורה משיקה, משולבת ולעיתים בשיעורים משותפים, למשל אנגלית עם מדעים, מתמטיקה עם עברית. אחת היוזמות של בית הספר, שאף היא הוצגה בביאנלה 2022 בירושלים, היא תוכנית "אדם ויצירה", בה נלמדים באמצעות תימות (נושא מרכזי) כל תחומי הדעת ההומניסטיים, בשילוב של מספר מורים בכיתה. שיטות אלה, אגב, מהוות מודלינג גם לעבודת צוות, העומדת בבסיס היזמות. במהלך הלימודים, התלמידים ילמדו לפתח שיתופי פעולה עם גורמים בקהילה, בארץ ובעולם. רוב מרכיבי ההערכה בתוכנית דורשים מהתלמידות/ים תרגול עבודת צוות, רפלקטיביות, והבנת האחר, שמהווים הרחבה להתנסויות שחוו בחטיבת הביניים והינם כלים חשובים בעולם הרגשי והחברתי, כמו גם בעולם התעסוקה בימינו.

את התוכנית בנינו לאחר עיון והעמקה בתכניות ביזמות חברתית לבגרות בהיקף 5 יח"ל המתקיימות בבית הספר בעין כרם ירושלים, בתיכון עירוני ט בתל-אביב, בתיכון המקיף האזורי ברנר, בתיכון רון ארד ברחובות כמו גם בתוכנית ליזמות חברתית-טכנולוגית בקרית החינוך אורט סינגלובסקי בתל אביב. במסגרת בניית תוכנית הלימודים למגמה, עיינו גם בתוכניות הלימודים הקיימות כיום לבגרות בחלק מהנושאים אותם בחרנו להכיל בתכנית המוגשת: סוציולוגיה, כלכלה, תקשורת, שיווק, יזמות, פסיכולוגיה, שיטות מחקר, מיומנויות מחשב, חשיבה עיצובית ואזרחות. כל התוכניות הקיימות מקיפות ועשירות מאד בידע שנבחר בקפידה בכל תחום, וביחד אוסף זה היווה עבורנו בסיס מצויין לבניית תוכנית זו.

התוכנית מבוססת על מבנה של קורסים, ומתאמת לשיטת ההערכה הנהוגה בתיכון שמיר. תכני הקורסים וצורת הגשתם תואמים את תפיסותינו ומתעדכנים עם המציאות הדינמית בארץ ובעולם. אימצנו את שילוב הטכנולוגיה והיזמות עם דגשים על יישומיות ושימוש **מושכל** בבינה מלאכותית. ייחודה של התוכנית

בתיכון שמיר הוא בבנייה של הנושא "טכנולוגיה יזמית", כדרכים לפיתוח מיזם טכנולוגי ללא תלות בלימודי תכנות, והשילוב של ידע בכלכלה וכספים. ההבנה בנושאי כלכלה וכספים חיונית בעינינו לכל מפגש עם אתגר, המצריך ניהול משאבים. לימודי הטכנולוגיה היזמית מבטיחים, שלבוגרי המגמה תהיה אוריינות טכנולוגית ברמה גבוהה ויכולת ביצועית, שתאפשר להם להקים מיזמים טכנולוגיים, בין אם רכשו השכלה פורמאלית או עצמאית בתחום המיחשוב והתיכנות. להבדיל מלימודי תכנות, שיכולים להוות תוספת חיצונית עבור תלמידים המתעניינים בתחום, בלימודי טכנולוגיה יזמית המטרה היא קודם כל ללמוד את השפה הטכנולוגית בה מתכננים מערכות, או מדברים עם מתכנתים. כך יתאפשר לתלמידים להכיר את מה שאפשר לחלום או לתכנן, כמו גם לרכוש כלים לפיתוח עצמאי ובלתי-תלוי-במתכנתים של מיזם טכנולוגי. אנו מבקשים ללמד את ההתבוננות בבעיות חברתיות ואת פיתוח הפתרונות הטכנולוגיים, בעלי היתכנות כלכלית - מסלול רלוונטי במיוחד לאוכלוסיית בית הספר, הרוויה באנשי עסקים, הייטק ומקצועות חופשיים.

נכון לקיץ 2025, כאשר התוכנית בת שנתיים, הפקנו תובנות והבנו שהתוכנית צריכה לעבור שינויים והתאמות הן למציאות העכשווית, כולל ההתקדמות הטכנולוגית והשינויים בצרכים החברתיים במדינה, והן התאמות של המבנה של התוכנית למבנה העבודה בתיכון שמיר.

ג. צוות מפתחי ומובילי המגמה

1. אור-טל קריתי, מורה ליזמות, מורה לאנגלית, רכזת טכנולוגיה ומו"פ בביה"ס. יזמת בניסיונה ובאופיה. בעלת תואר ראשון בהצטיינות במנהל עסקים מהמכללה למנהל ותואר שני בהוראת אנגלית ממכללת לוינסקי. הגיעה להוראה לאחר ניסיון מגוון, הכולל הקמת שני מיזמים טכנולוגיים, הקמת עסק להנחיית מנהלים ויזמים, ייעוץ, ניהול שיווק ותקשורת, תכנון והפקת אתרים ואף קריירה עיתונאית ענפה, בין השאר ככתבת כלכלית. ניסיון מגוון זה הוליד את שילוב התכנים הייחודי לתכנית שלנו. מובילה את המגמה והכותבת העיקרית של תוכנית זו.
2. רן ענבר, מורה להיסטוריה ומנהל בית הספר. יזם בנשמתו - כמורה ומחנך, כבעל תפקיד בבתי ספר וכמנהל שהקים את תיכון שמיר משנתו הראשונה. בעל רקע טכנולוגי (תואר ראשון במדעי המחשב מאוניברסיטת תל אביב, ניסיון בחברות תוכנה) ורקע במדעי הרוח (תואר שני בהיסטוריה).

3. מיכל דורון, מורה להיסטוריה ורכזת פדגוגית. בעלת ניסיון רב בהובלת יוזמות חינוכיות וחברתיות במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות, בישראל ובחו"ל. בעלת תואר ראשון בהיסטוריה כללית ולימודי מזרח אסיה מאוניברסיטת ת"א ותואר שני בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית מסמינר הקיבוצים. הגיעה לתיכון שמיר לאחר שליחות של חמש שנים בבית ספר יהודי במקסיקו סיטי. לפני כן עבדה בתיכון גדול בתל אביב וגם בפנימיה.
4. ד"ר תמה חלפין, מורה למדעי החברה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. בעלת ניסיון בהוראה ובמחקר אקדמיים, מתמחה במחקר של החברה הישראלית. בעלת דוקטורט בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מאוניברסיטת בן גוריון, מרצה בסמינר הקיבוצים. פרסמה שני ספרים על מחקר אנתרופולוגי בחברה הישראלית. מורה במגמה ושותפה פעילה בבניית התוכנית, מובילת תכני מדעי החברה ומחקר.
5. בבניית חלק מהקורסים והסנאות הייחודיים לנו, שיתפנו מומחים בתחומם מהאקדמיה, כמו פרופסור מל רוזנברג (חשיבה יצירתית, אונ' ת"א, שנקר), אהרון רטנר (מימון, HIT), ד"ר יעל הדס (כלכלה, אוניברסיטת רייכמן).
6. בגרסה עדכנית זו של התכנית שותף לחשיבה גם אייל ויצנר, מורה לכלכלה, מימון וחינוך פיננסי המלמד במגמה מזה שנתיים. בעל ניסיון בהוראה וחינוך, וכן ניסיון בניהול ויזמות, ניהול השקעות, מימון ועוד. אייל בעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת ת"א. מורה במגמה ושותף פעיל בבניית התוכנית, מוביל תכני כלכלה וכספים.

ד. תיאור קהל היעד (התלמידים והתלמידות) של התוכנית

התוכנית מיועדת לתלמידים ולתלמידות מכל מגוון הכיתות בבית הספר, בעלי אוריינטציה ומודעות חברתית, תלמידות ותלמידים השואפים לחולל שינוי, להמציא, לפתח, לחלום, לתכנן ולעשות. התלמידים והתלמידות יתקבלו למגמה בהתאם לרצונם, אך על בסיס מחויבותם ונכונותם לקחת חלק בתהליך משמעותי, ארוך טווח, הדורש מאמץ והשקעה. התלמידים נדרשים לעמוד בדרישות סף בשפה האנגלית לטובת שימוש בפלטפורמות טכנולוגיות וכן לצורך גישה לחומרי לימוד בינלאומיים.

אלו התכונות הנדרשות מתלמידי המגמה:

- סקרנות
- יכולת עבודה בצוות
- יכולות הפקה, תכנון וביצוע
- מוטיבציה גבוהה, נחישות והתמדה
- יכולת שכנוע וביטוי בכתב ובעל פה
- יצירתיות
- נטיה לאקטיביזם
- מסוגלים לעשות שימוש בטכנולוגיה (חיפוש, אפליקציות, מייקרים וכד.).
- יתרון ל-5 יח"ל באנגלית/מתמטיקה.

בקבלה למגמה יש יתרון למי שבחרו להתנסות בקורס יזמות בכיתה ט' והפגינו בו את התאמתם לתוכנית. המבקשים להתקבל למגמה יוזמנו ליום תצפיות, במסגרתו יישתתפו במיקרו-האקתון. הנתונים שישתקפו ביום התצפיות ישפיעו על נתוני הקבלה למגמה. השיבוץ למגמה מבוצע במסגרת ישיבת מועצה פדגוגית, המביאה בחשבון את הדרישות הנ"ל וההישגים ביום התצפיות.

ה. מטרות התוכנית

מטרת על

- בוגרי המגמה יהפכו לאנשים פרו-אקטיביים היוצרים מציאות מיטבית לעצמם ולחברה בה הם חיים באמצעות כלים חברתיים, טכנולוגיים וכלכליים.

מטרות מרכזיות בתחום הידע

- היכרות עם החברה הישראלית: מגזרים ואוכלוסיות, פערים, שסעים ואתגרים, חברה וכלכלה.
- התלמידים והתלמידות יכירו ויבינו מושגים, עקרונות, תופעות ותהליכים הקשורים ליזמות חברתית, טכנולוגית, סביבתית ועסקית.
- בקיאות בכלים טכנולוגיים, כלכליים, שיווקיים ויצירתיים על מנת לפתח ולקדם יוזמה.

מטרות מרכזיות בתחום המיומנויות

- מיומנויות קוגניטיביות: חשיבה ביקורתית, חשיבה יצירתית, חשיבה עיצובית.
- מיומנויות אישיות כגון: הצבת מטרות ספציפיות וריאליות, תכנון הדרך היעילה להשגתן לקדמן, ניהול זמן, למידה עצמאית.
- מיומנויות בין אישיות כגון: עבודת צוות, יכולת הקשבה ורתימה של אנשים, ניהול קונפליקטים, פתרון בעיות.

מטרות בתחום הערכים

- אחריות אישית, קבוצתית, חברתית ולאומית
- תעודה
- סובלנות

1. מבנה התוכנית

תוכנית הלימודים במגמה בנויה כמסע של שלוש שנים להתפתחות יזמים חברתיים-טכנולוגיים, עוצמתיים בעלי ידע, כלים ומיומנויות. במהלך שנות הלימוד התלמידות והתלמידים יחוו התנסות מעשית בהקמה ופיתוח של מיזמים חברתיים, בכל שנה במעגל השפעה רחב יותר. תהליך התפתחות זה הינו השלד המרכזי של המגמה, המתווה את רצף הקורסים, הסדנאות, הסיורים והרצאות האורח לאורך שלוש השנים.

התוכנית בנויה כאוסף של:

1. קורסים אקדמיים אשר יילמדו בכל סמסטר לאורך שלוש שנים (כיתות י'-י"ב) מתחומי סוציולוגיה וכלכלה, יזמות וטכנולוגיה.
2. למידה חווייתית מתוך התנסות באמצעות האקטונים או סדנאות במסגרתם יתנסו התלמידים במיומנויות הנדרשות בהקמת מיזם חברתי.
3. סיורים, שהתלמידים יהיו מעורבים בארגונם, והרצאות אורח - מומחים ומקורות השראה וחקיוי עבור התלמידים.
4. שעות עבודה מעשית, חלקן בליווי מנטורים. המנטורים הם יזמים בעלי נסיון וידע, כמו גם תשוקה לגדל ולטפח את דור היזמים הבא. חלקם מגיעים באופן סדיר וקבוע לשיעורי המגמה, וחלקם מגויסים לצרכי מיזם ספציפי.

התוכנית מתחילה ביצירת ידע של מושגים ורקע בסיסיים, כדי להגיע לרמת מודעות חברתית, אשר מהווה בסיס ראשוני לפני מעבר למעורבות ופרו-אקטיביות חברתית כזמים. בשלב הבא התוכנית ממוקדת בידע ומיומנויות שיאפשרו לתלמידים ולתלמידות להעמיק את החקר ולקדם את תהליך היזמות בקבוצות. בשנה האחרונה, נדרשים התלמידים כבר להפגין את כל המיומנויות שנלמדו ביישום יוזמה במעגל הרחב ביותר ושיתוף בתוצרים. בכל שנה יידרשו קבוצות היוזמה להפגין עומק ורמת יכולות גבוהות יותר.

תוכנית הלימודים בנויה כמטריצה תוך התייחסות לשישה תחומי למידה רוחביים לאורך שלוש שנים (י'-י"ב):

1. **סוציולוגיה**, המהווה בסיס ידע ורקע מוצק להבנת הצרכים וקהלי היעד הפוטנציאליים ליוזמה. בסיס להבנת הסביבה בה פועלת היוזמה והמנופים הקיימים להצלחתה בסביבה חברתית זו.
2. **כלכלה**, המהווה בסיס ידע להבנת הסביבה הכלכלית בה פועל המיזם וההשלכות החברתיות של הכלכלה. כולל היבטים של מימון וכספים.
3. **יזמות**, המהווה את הנושא המרכזי של התוכנית, תוך שילוב למידה מעשית והתנסותית לרכישת כלים והבנת תהליכים אותם עוברים היזמים. תחת יזמות נכללים נושאים הקשורים לעולם העסקי,

החל משיווק וכלה בכח אדם, תוך שימת דגש על עבודת צוות ופיתוח כישורי תקשורת בין אישית. מנהיגות מהווה נושא בתוך יזמות, מתוך הבנה שאנו מכוונים את תלמידנו להיות יזמים המובילים שינוי חברתי.

4. **טכנולוגיה**, המהווה בסיס לפיתוח יוזמות בעלות היבט טכנולוגי, אך גם כלי עזר לפיתוח יוזמות אשר מהותן המרכזית אינה מתמצה במוצר טכנולוגי. הכרת פלטפורמות פיתוח שונות, הבנת השפה הטכנולוגית, תכנון מערכות וניהול מידע, שימוש בכלים טכנולוגיים לטובת ניהול והוצאה לפועל.
5. **חקר**, המהווה בסיס של הקניית כלים והתנסות בלמידת עומק של נושאים ממוקדים בכל יוזמה ויוזמה. חקר יילמד גם בהקשר של מחקר שוק.
6. **תקשורת, חשיבה עיצובית וחשיבה יצירתית**, כבסיס ידע וכלים לפיתוח, גיוס ושיווק היוזמה.

ז. שלבי התפתחות היזמת החברתית לאורך 3 שנות הלימוד במגמה

שנה א':

- פיתוח סקרנות - חשיפה קבועה לאקטואליה
- חשיפה לידע - מושגים ורקע בסיסיים
 - מושגי יסוד במדעי החברה
 - הבנת פער חברתי, אי שוויון וכו'
 - מושגים שונים כמו: תרבות הטרוגנית, פערים חברתיים, עוני, ועוד.
 - חשיפה למגוון סוציו-אקונומי בסביבה הקרובה והרחוקה
 - חשיפה לידע מעולם הטכנולוגיה
- פיתוח תשוקה לשנות ולהשפיע - מאדישות למודעות וממודעות לפעולה
- איתור צורך, בעיה, הזדמנות
 - הבנת צרכים תוך היכרות עם קהל היעד לפני חיפוש פתרון, הכרת כלים לביורור צרכים
 - לימוד תיקי מקרה
- פיתוח חשיבה יצירתית
- מתודות קבלת החלטות
- עבודה בצוות

שנה ב':

- בניית צוות מנצח
- חקר הצורך, הבעייה וקהלי היעד
 - העמקת הידע בשיטות מחקר, לצרכי הרחבת ידע ולצרכים עסקיים
- פיתוח מוצר או שירות כמענה לצורך מזהה
 - היכרות עם שיטות פיתוח מגוונות, כולל שיטות להתאמה ושינוי של המוצר
- ניהול צוות ופתרון קונפליקטים
- ניתוח שוק, סקר צרכנים
 - שימוש בכלי מחקר שנלמדו
- שיווק ותקשורת
 - היכרות טובה עם רכיבי אסטרטגיה שיווקית, כל מושגי השיווק והמכירות
- בניית תוכנית עבודה ליישום היוזמה
 - כולל שימוש בכלים לניהול פרויקטים ותכנון זמנים

שנה ג':

- היכרות עם היבטים גלובליים
- מדידת אימפקט
- שידרוג ופיתוח המוצר \ מיזם
- בניית תוכנית עסקית
- גיוס וניהול משאבים, כולל הערכת כדאיות
- היבטים משפטיים ביזמות
- ביסוס היוזמה ותכנון המשך הדרך

ח. אסטרטגיות ודרכי הוראה

שמנו לנו למטרה לפתח תכנית לימודים המחייבת למידה פעילה. התכנים ודרכי הלמידה מבוססי כלים ומיומנויות, כאשר הידע הוא אמצעי, חוצה גבולות של דיסציפלינות.

בתיכון שמיר חשוב לנו לפתח אצל התלמיד.ה גם אסטרטגיות למידה המתייחסות אל:

- פיתוח מיומנויות וכישורים אישיים, בעיקר חשיבה ביקורתית.
- למידה אמפתית, הבנת הסביבה, הפרט והחברה.

דרכי ההוראה והלמידה מגוונות, חדשניות ועדכניות. חלק מן השיעורים, בעיקר שיעורי הקניית המושגים, יועברו בצורה פרונטלית, בשילוב סרטים, קטעי אקטואליה, מקורות אקדמיים, ספרותיים ואמנותיים. רוב רובם של השיעורים יתבססו על משימות ביצוע של התלמידים שייכללו למידה שיתופית, טיפול במידע, ביצועי הבנה, הסקת מסקנות, שימוש בידע ויישומו. תפקידו של המורה יהיה להדריך, להנחות וללוות את התלמידים בעבודתם.

במהלך הלימודים יידרשו התלמידים, כאסטרטגיית למידה, למגוון משימות ביצוע.

ט. דרכי הערכה של התלמידים

ההערכה בתכנית משולבת כחלק מתהליך ההוראה. היא אינה מתרחשת בסוף הלמידה אלא במהלכה ולכל מישבה. אנו נעריך את תהליכי הלמידה והתוצרים, תוך מדידת ההתקדמות וההתפתחות של כל תלמידה ותלמיד. התלמידים והתלמידות שותפים ופעילים בתהליך ההערכה, מכירים את הקריטריונים להערכה ולעיתים אף מעורבים בבנייתם. ההערכה מתקיימת תוך דיאלוג עם המורה-מנחה לגבי ההיבטים השונים של הערכה. מטרת ההערכה לאפשר לתלמידים להבין את התועלת הנגזרת ממשוב, כמסייע בהתקדמות, בהתפתחות ובהישגיות וככלי רלוונטי לעולם היזמות.

הערכה בתיכון שמיר

בתיכון שמיר ההערכה מבוססת על מיומנויות. בהתאם לכך ההערכה במגמת היזמות מושתתת על הערכת המיומנויות אותם אנו מבקשים לפתח אצל התלמידים. התלמידים מוערכים על מה הם עושים עם הידע, ועל תהליך הרכישה והעיבוד של הידע, ולא על כמות הידע שזכרו. המיומנויות המרכזיות המוערכות במגמת היזמות הן:

- ניתוח והמשגה - זיהוי מושגים (מושגי יסוד, תיאוריות, שיטות, מתודות וכו'), הקשרים ביניהם, ויישומם.
- עבודה יזמית - כולל עבודת צוות, התנהגות יזמית (תעוזה, חדשנות, יוזמה, יצירתיות, למידה מכשלונות, חשיבה ערכית).
- ניהול עצמאי של הלמידה - מיומנות זו נושאת משקל מרכזי במגמת היזמות שכן היא מגלמת בתוכה גם פעלתנות, עמידה ביעדים, השלמת משימות במועדן וכנדרש, השתתפות פעילה ויכולת למידה עצמאית.

חישוב הציון בכל סמסטר מבוסס על:

- 60% ניתוח והמשגה (מתוכם: 15% לכל אחד מנושאי העל במגמה: סוציולוגיה, כלכלה, יזמות וטכנולוגיה).
- 20% עבודה יזמית
- 20% ניהול עצמאי של הלמידה

בשכבה י"ב המשקלים בחישוב הציון השנתי ישתנו: המיומנות ניתוח והמשגה תישא משקל של 40% עבודה יזמית 35% וניהול עצמאי של הלמידה 25%.

הציון השנתי מבוסס על שני סמסטרים. הציון הסופי לבגרות בסוף כל שנה מתייחס גם למשימה המרכזית בכל שנה, בהתאם למשקלה.

מחוננים

המחוננים משמשים כלי עזר בהתפתחות הלומדים. התלמידים יעשו היכרות עם המושג מחונן, וגם עם רובריקות בגוגל קלאסרום, וילמדו להעריך את עבודתם בהתאם לקריטריונים שנקבעו. במקרים מסויימים התלמידים יוזמנו להיות שותפים לגיבוש המחונן או לשינוי מחונן קיים. התלמידים והתלמידות ילמדו לזהות את המאפיינים הגורמים לעבודות מסוימות להיות עבודות טובות ולאחרות להיות פחות טובות.

הערכה קבוצתית

המרכיב הקבוצתי בציון יקבל משקל יותר גדול משנה לשנה במשימת סיכום השנה:

- בשנה ראשונה (כיתה י') - עבודת חקר איכותנית על נושא מתוך תוכנית הלימודים נעשית באופן עצמאי, והמרכיב הקבוצתי יבוא לידי ביטוי בעבודה על גיבוש הצעה למיזם, המבוסס על עבודות חקר אישיות, בצוות. הציון הצוותי הוא חלק מהציון השנתי.

- בשנה שניה (כיתה י"א) - הפרוייקט השנתי כולל הקמת מיזם מבוסס טכנולוגיה, משלב פיתוח הרעיון, דרך פיתוח המוצר הטכנולוגי, כתיבת מסמך איפיון, ביצוע עבודת מחקר שוק מקדים, כתיבת תיק יוזמה והצגת המיזם בצורה צוותית בסוף השנה.

- בשנה שלישית (כיתה י"ב) - הפרוייקט השנתי כולל, כמו בי"א הקמה, השקה, הרצה, ניהול ופיתוח של מיזם מבוסס טכנולוגיה. גם השנה, כמו בי"א, התלמידים יתבקשו להגיש מסמך איפיון מתוקן ומעודכן בהתאם למשוב לקוחות, תיק היוזמה יהפוך לתכנית עסקית, ובסוף השנה התלמידים יציגו את המיזם שלהם בצורה צוותית.

לעבודה הקבוצתית יש משמעות רבה בתהליך היזמי והעבודה בקבוצה הינה, בפני עצמה, מיומנות שחשוב להקנות ולפתח. הציון הקבוצתי כולל בתוכו גם רכיב של משוב פנים קבוצתי, תהליך שמטרתו לשפר את תפקוד היחיד בקבוצה, על מנת לשפר את תפקוד הקבוצה כולה. כך שתהליך ההערכה הקבוצתית מהווה בפני עצמו תהליך לימודי.

חשוב להדגיש: בתוך הציון הצוותי, קיים משקל משמעותי לתרומה האישית של כל תלמיד ותלמידה בצוות. כלומר, ציון צוותי יכול להיות גבוה יותר מציון אישי, באם התלמיד חבר הצוות תרם פחות לעבודת הצוות. אמדן התרומה האישית של חברי הצוות מתרחש לכל אורך העבודה על ידי מילוי שאלוני מצויינות אישית, בהם התלמידים מתבקשים להעריך את התפקוד של עצמם ושל חבריהם לצוות לפי הקריטריונים

הרלוונטים. בנוסף, גם צוות המורים המלווים את תהליכי העבודה ממלאים משוּבֵי מצויינות אישית מבוססי תצפית ועבודה עם הצוותים.

הערכה אישית

ברמה האישית בכל שנה יידרשו התלמידים והתלמידות לעמוד במשימות אשר יבחנו את התהליך והידע שנרכשו, לדוגמה:

- יזמות - בחינת יישומי ידע במשימות כתובות ובהתנהלות שוטפת, ניתוח יוזמה, הצגת נושא נלמד.
- טכנולוגיה - בחינת יישום הנלמד, יצירת אתר בנושא חברתי, יצירת אפליקציה או מוקאפ, עבודת UX והצגת המוצר. תחת טכנולוגיה התלמידים יבחנו גם על שימוש מושכל בבינה מלאכותית, גם בכתיבה וגם בפיתוח המוצרים הטכנולוגיים.
- מדעי החברה - התלמידים יוערכו על בקיאותם במושגים שנלמדו באמצעות בחנים ויישום המושגים שנלמדו באמצעות משימות.
- תקשורת - התלמידים יוערכו על יכולת ביטוי בכתב ובעל פה, כמו גם תקשורת בין אישית.

תהליך הערכה האישי כולל רכיב רפלקטיבי : מתוך מטרה לסגל לתלמיד/ה דרך פעולה החותרת למצוינות אישית יוערכו התלמידים. ות בכל רבעון ע"י מחוון הממקד בארבעה תחומים: אחריות, שיתופיות, יוזמה ומעורבות. אלו הם 4 הקריטריונים הנמצאים בשאלון המצויינות האישית שהתלמידים נדרשים למלא בעצמם מספר פעמים בשנה. אותו שאלון ממלאים המורים בעת תצפית על תפקוד התלמידים.

התלקיט - תיק העבודות של התלמידים כולל ברובו מאגר עבודות ומשימות מקוונות. עבודות המוגשות פיזית (מודפסות) כוללות רק את תיק היוזמה והמסמכים הנלווים המוגשים בסוף השנה, וכן בחנים או מבחנים שנבדקו. עם זאת, התלמידים מתבקשים לארגן את החומר הנלמד על פני שלוש השנים בקלסר המכיל את סיכומי השיעור וההרצאות ובמידת הצורך דפי מידע מודפסים. הקלסר משמש את התלמידים בזמן העבודה על הפרוייקט כאשר מירב ההנחיות, המושגים והנושאים בהם עליהם לעשות שימוש זמינים להם בקלסר. התלקיט והקלסר אינם מהווים רכיב הערכה נפרד, אלא חלק מההערכה תחת "ניהול עצמאי של הלמידה".

ט.1. מחוון מצויינות אישית

מחוון מצויינות אישית מאפשר למורה להסביר לתלמיד את נקודות החולשה והחוזק, ולהחליט מה להציע כדי לשפר. המחוון מאפשר גם לתלמידים התבוננות אישית על הדרך בה הם מתפקדים בשלבים שונים.

לכן, בנוסף למילוי המחווון באופן תקופתי על ידי המורים, מתבקשים גם התלמידים למלא את השאלון הזה, גם בהתייחסות לעצמם וגם בהתייחסות לחברי הצוות שלהם. כך מתאפשר גם להעביר מסרים בין חברי הצוות (התלמיד לא יידע מי אמר עליו מה, הוא רק צריך לדעת שמישהו כתב ש... או שהוא הוערך נמוך בקריטריון מסויים, ולהסיק את המסקנות בעקבות זאת). בעזרת השימוש במחווונים התלמידים יכולים להבהיר לעצמם מה הם למדו על עבודה בצוות, על למידה, על ביצוע וכך יוכלו לשפר את התנהלותם; המחווון המוצג בהמשך מהווה בסיס כללי. עבור חלק מהמשימות, המחווון עשוי לעבור התאמה על ידי שיתוף התלמידים בעיצוב היעדים והדרך להערכת העמידה בהם. המחווון הבסיסי המוצג מהווה חלק מהציון בכל קורס:

תחום	1	2	3	4	5	ממוצע
אחריות						
הקפדה על נוכחות בכל המפגשים והפעילויות						
הקפדה על הגעה בזמן לכל המפגשים והפעילויות						
הקפדה על הגשת המטלות עד תאריך ההגשה						
הקפדה על תרגול הכלים והמיומנויות שנלמדו						
הקפדה לבקש הסבר כאשר דברים אינם ברורים						
סה"כ						
שיתופיות						
בקשת עזרה מתלמידי הכיתה כאשר נתקלים בקושי						
הצעת עזרה והענקת חוזקות אישיות לתלמידים אחרים בכיתה						
הקפדה על הקשבה בפתיחות לרעיונות אחרים						
שיתוף ידע ומשאבים בנדיבות						
הקפדה להתייעץ ולקבל החלטות משותפות בקבוצה						
סה"כ						
יוזמה						
העלאת רעיונות בפני הכיתה ללא חשש						
הקפדה לחקור וללמוד כל נושא לפני עשייה						
פעילות מכוונת לרתימת חברי הכיתה לעשייה מקדמת						
פעילות בנחישות ובהתמדה להשגת המטרות שהוגדרו						
בקשת משוב שוטף, הפגנת שאיפה לשיפור מתמיד						
סה"כ						
מעורבות						
לקיחת חלק פעיל בדיונים, הקפדה להביע דעה אישית						
לקיחת חלק משמעותי בהובלת המטלות הקבוצתיות						
לקיחת חלק פעיל ותורם בפעילות המפגשים						
הפגנת סקרנות, שאילת שאלות, הבעת התעניינות בכלים ובידע הנלמדים						
תרומה לאווירה חיובית, יוצרת ומעשית בכיתה						
סה"כ						

יש מחוונים שמשמשים ככלי סיוע להוראה ולהנחיה כמו גם לבחינה עצמית של התלמידים. לדוגמה בשלב בו התלמידים מתבקשים לזהות בעיה או צורך חברתי:

קריטריון/מדרג	התחלתי	חלקי	מלא
בחירת הצורך	גבולות מרחב הצורך רחבים מאוד	קיימת החלטה על גבולות מרחב הצורך אך דרוש דיוק	קיימת החלטה ברורה, מדויקת וממוקדת של גבולות מרחב הצורך
איתור ומיפוי בעיות	קיים תיאור של מצב קיים, אך הוא כללי מדי.	קיימת רשימה חלקית של בעיות.	הוגדרה רשימה מלאה ומוסכמת של בעיות
בחינת פתרונות קיימים	חסרה התייחסות	קיימת התייחסות חלקית	יש התייחסות מלאה ומסודרת למכלול הפתרונות הקיימים
בחירה מושכלת של הבעיה בה רוצים לטפל מתוך הבנת החוסר בפתרון קיים	קיים קושי בבחירה	התבצע תהליך בחירה ללא התייחסות לכלל הבעיות שאותרו	תהליך הבחירה נבע מהבנת הבעיות והפתרונות הקיימים וזיהוי החוסר.

ט.2. מחוונים להערכת פרויקט שנתי

המחוונים לעבודות ולפרוייקטים השנתיים מפורסמים מראש. המורים עוברים על המחוונים בכיתה כדי לוודא שהתלמידים מבינים מה מצופה מהם. במהלך שלבי העבודה אנו שבים ומבקרים את המחוונים כדי להעריך עמידה ביעדים. מחוונים לדוגמה:

ט.2.1. מחוון עבודת חקר אישית כיתה י'

מהות הערכה				10	7.5	5	2.5
רמת החשיבה וההבנה שהתלמיד.ה הפגינו בביצוע המטלה [ביצוע טכני, הבנה נמוכה, הבנה חלקית, הבנה גבוהה]							
שימוש בבינה מלאכותית - שימוש מושכל, או לא? [העתקה, העתקה חלקית, גזירת מידע, גזירת מידע בשילוב עיבוד עצמאי]							
איתור ושימוש במקורות מידע איכותיים מספר מקורות, שימוש נכון [מעט מקורות\לא איכותיים --> עד ריבוי מקורות \ מאוד איכותיים]							
הקפדה על עיצוב אחיד ומסודר [ללא התערבות המנחה] [ללא, הקפדה נמוכה (עזרה מרובה מהמנחה), חלקית, הקפדה עצמאית]							
יכולת עבודה עצמית - מידת תלות במנחה [ללא יכולת עבודת עצמית, נמוכה (הרבה עזרה מהמנחה), חלקית (מעט עזרה מהמנחה), עצמאי (מעט עזרה מהמנחה)]							
דרישה למשוב והצגת תהליך שיפור לפני ההגשה [הדרך לתוצר] [ללא בקשת משוב, משוב ללא שיפור, משוב ושיפור, תהליך שיפור תמידי]							
מעורבות בתהליך החקר - מבין את תהליך העבודה כולו							

				[מחכה להוראות, מבצע את המינימום הנדרש בלבד, צעד אחד קדימה (ביטוי סקרנות), רואה רחוק (סקרנות וחשיבה יזמית)]
				עמידה בכל דרישות המטלה - לפי הוראות המנחה [לא ביצע כלל, חלק מהדרישות, רוב הדרישות, ביצוע מלא]
				עמידה בזמני הגשת המטלה - תכנון זמנים ואחריות אישית [בתהליך הגשה, הגיש באיחור, הגיש ברגע האחרון, הגיש לפני]
				רמת ההשקעה במטלה - ביצוע המטלה מעל ומעבר לנדרש [נמוכה מהנדרש, כפי שנדרש, מעט מעבר לנדרש, מעל ומעבר]
				סה"כ

ט.2.2 מחוון הצגת עבודת חקר אישית כיתה י'

1	2	3	4	5	רקע
					הנושא הוצג בצורה ברורה
					שאלת המחקר הוגדרה והוצגה באופן ברור
					הופגנה בקיאות בנושא
					הופגנה הבנה בנושא
1	2	3	4	5	חקר
					המחקר כלל מקורות מידע מגוונים
					ניכר כי המחקר הוביל לשאלות משנה
					נבחרו והוצגו נקודות מרכזיות מהותיות
1	2	3	4	5	דיון ומסקנות
					המצגת כללה עמדה אישית
					המסקנות או הטיעון מבוססים בצורה לוגית
					הוצג או הוצגו טיעוני נגד
					הפרכת טיעוני נגד
1	2	3	4	5	הצגה מול קהל
					התלמיד.ה הציגו את עבודתם בצורה שוטפת
					התלמיד.ה עשו שימוש נבון בשקופית שהכינו
1	2	3	4	5	העבודה המוצגת
					השקופית היתה אסתטית וברורה

					הניסוח על השקופית היה ברור
					העבודה המודפסת מאורגנת ואסתטית
					ניסוח הטקסט נכון והעברית תקינה
					העבודה עברה הגהה ואין שגיאות דפוס

ט.3.2 מחוון הצגת מיזם צוותי כיתה י'

1	2	3	4	5	רקע
					הצוות הציג מידע רקע מספק על נושא היוזמה
					ניכר כי התלמידים מבינים את הצורך אותו הגדירו
					ניכר כי התלמידים מבינים את קהל היעד של הצורך
					התלמידים התייחסו לגורמים לבעיה אותה בחרו
					ציון לשלב זה: 20 נקודות
1	2	3	4	5	חקר
					התלמידים השתמשו במקורות מידע מגוונים
					התלמידים חקרו והעריכו פתרונות קיימים לבעיה
					התלמידים התייחסו לאתגרים המקשים על פתרון הבעיה
					ציון לשלב זה: 15 נקודות
1	2	3	4	5	פתרון
					התלמידים ידעו להציג חזון ברור
					הפתרון המוצע הוצג באופן ברור
					הפתרון המוצע מציג חשיבה יצירתית – נקודת מבט חדשה על הצורך
					הפתרון שהוצע היה מקורי ולא קיים עבור קהל היעד והצורך שהוצגו
					התלמידים ידעו לנתח את הפתרון שהציגו (SWOT)
					ציון לשלב זה: 25 נקודות
1	2	3	4	5	היתכנות
					הפתרון עונה על הצורך ומותאם לקהל היעד של היוזמה
					התלמידים יודעים להגדיר במה צריכים עזרה כדי לממש את היוזמה
					ציון לשלב זה: 10 נקודות
1	2	3	4	5	העברת המסר
					התלמידים הפגינו שליטה במצגת ובסיפור – קשר השקף המוצג להצגה

					נראה כי התלמידים השקיעו מחשבה רבה מראש - במצגת ובהצגה
					התלמידים הצליחו להשאיר מסר ברור וחד - הצופה יזכור אותו בוודאות
					ציון לשלב זה: 15 נקודות
1	2	3	4	5	הצגה מול קהל
					ניכר כי כל חברי הצוות מחוברים ומבינים את היוזמה
					כל חברי הצוות לקחו חלק בהצגת היוזמה
					ניכר כי הצוות בעל יכולת ומוטיבציה ליישם / לקדם את היוזמה שהוצגה
					ציון לשלב זה: 15 נקודות

ט.3.2 מחוון תיק יוזמה צוותי

4	3	2	1	קריטריון להערכה	נושא
				מעורבות גבוהה של כל חברי הקבוצה ביוזמה	עבודת צוות
				ניתן מקום לכל חבר בקבוצה להביע את דעתו ולתרום	
				הגדרת חזקות הקבוצה - מה תרם כל חבר בקבוצה	
				הצורך והפתרון מבוסס על מקורות מידע איכותיים (רקע תיאורטי מפורט ומבוסס)	תהליך החקר
				אותרו שני פתרונות קיימים לצורך של היוזמה (לפחות) ונתחו ניתוח שוק מדוייק	
				בוצע מחקר שטח איכותי ורלוונטי להגדרה ופיתוח המוצר	
				הגדרת הצורך של היוזמה באופן מדוייק וברור	תכנון היוזמה
				תיאור (אפיון) איכותי של קהל היעד של היוזמה	
				פתרון מדוייק בהתאם להגדרת הצורך וקהל היעד	
				הבנת האתגרים הקיימים ביוזמה - מה הקשיים	
				תכנון יישום היוזמה על פי לוח זמנים ושלבים	
				הקבוצה הצליחה לבדל את ייחודיות היוזמה	חשיבה מקורית
				הקבוצה הצליחה לפתור אתגרים שעלו בצורה טובה	
				הוצגו מקורות מידע התומכים ביכולת מימוש היוזמה	יכולת מימוש
				מקורות המידע מהימנים - הכותבים או מרואיינים איכותיים	
				אותרו יועצים פוטנציאליים היכולים לקדם את היוזמה	יועצים ליוזמה
				הופגנה יכולת יצירת תקשורת ישירה מול היועצים	

				הוגדרו מסרים ברורים לגיוס שותפי דרך	שיווק היוזמה
				הוגדרו מסרים המחברים לקהל היעד והצורך	
				הוגדרו המשאבים הנדרשים למימוש, פנימיים וחיצוניים	גיוס משאבים
				אותרו גורמים לרתימה בעבור כל משאב נדרש	
				הקבוצה עמדה בלוח הזמנים הנדרש להגשת כל מטלה	עמידה בדרישות
				הקבוצה השלימה את תיק היוזמה באופן מלא ויסודי	
				ניכרה השקעה רבה של הקבוצה בתיק היוזמה	

י. ציון הבגרות

ציון הבגרות הסופי משקלל את התהליך של כל שלוש השנים שעברו התלמידים ואת התוצר אליו הגיעו.

טבלת חלוקת ציון הערכת הבגרות הסופי לאורך 3 שנות לימוד (כיתות י' - י"ב):

כיתה	חישוב הערכה	סה"כ שעות שנחיות	יח"ל:
י'	ציון שנתי: 13% מציון הבגרות (מפורט בטבלה הבאה) [משימות, בחנים, עבודות, דוח"ות וביצוע לפי הפירוט] עבודת חקר איכותנית על נושא מתוכנית הלימודים 7% מציון בגרות	134	20% (1 יח"ל)
סה"כ	ציון בגרות - 20%		
י"א	ציון שנתי: 8% מציון הבגרות (מפורט בטבלה י"א) פרוייקט שנתי 27% מציון הבגרות לפי הפירוט הבא: המוצר הטכנולוגי, איכותו ושלב הפיתוח - 6% תיק יוזמה ומסמך איפיון - 6% הצגת מיזם בסוף השנה - 7% ציון התרומה האישית למיזם ולעבודת הצוות - 8%	176	35% 1.75) (יח"ל)
סה"כ	ציון בגרות - 35%		
י"ב	ציון שנתי: 8% מציון הבגרות (מפורט בטבלה י"ב) ביצוע יוזמה: - ציון קבוצתי - 25% כולל תכנית עסקית, מסמך איפיון, מוצר טכנולוגי עובד, חקר משתמשים, הטמעת משוב, מצגת סוף שנה (הציון משקף תפקוד הצוות וכן תפקוד כל יחיד בצוות) - ציון אישי - 12% תרומה אישית לעבודת הצוות, רפלקציה וראיון אישי	173	45% 2.25) (יח"ל)
סה"כ	ציון בגרות - 45%		
	ציון בגרות - 100%	483 שעות	5 יח"ל

יום בחינת הבגרות המסכמת ייערך בשיתוף בוחנים חיצוניים בכל שנה.

- בשכבה י' כל תלמיד מציג את עבודת החקר שלו, וכל צוות מציג את המיזם המוצע בהתבסס על מחקר או מחקרים של חברי הצוות.
- בשכבה י"א צוות היוזמה מציג ביחד מוצר טכנולוגי עובד המציע פתרון לבעיה חברתית בה הצוות בחר להתמקד. המצגת כוללת תיאור מהלך הפיתוח והצגת המוצר העובד.
- בשכבה י"ב – הצגת יישום היוזמה, מדידת אימפקט, תובנות במהלך הדרך ובסוף השנה, תכניות עתידיות למיזם.

יום הבגרות הינו יום חגיגי בסוף שנה אליו מתכוננות הקבוצות כחלק מתהליך העשייה לאורך כל השנה. התלמידים נדרשים להציג את התוצרים של השנה תוך הפגנת בקיאות בנושא היוזמה, מעורבות גבוהה בתהליך, עבודת צוות בתוך קבוצת היוזמה ושליטה במיומנויות הצגה, טיעון ושיקוף שרכשו במהלך הלמידה.

יא. תוכנית הלימודים

בעמודים הבאים מפורטות תוכניות הלימודים השנתיות, כמו גם תוכנית הלימודים בפריסה תלת שנתית. הציון בקורסים מחושב על ידי שיקלול ציוני משימות ומיומנויות.

יא.1. תוכנית לימודים כיתה י

תכנית כיתה י שנתית (מעודכן ל-2025)

ציון כיתה י' מהווה 20% מציון הבגרות הסופי

משימת סיכום שנה	עבודת חקר איכותנית (עיונית) והצגתה	משקל בציון הבגרות	7%
ציון שנתי	לפי המפרט בטבלה	משקל בציון הבגרות	13%
פירוט הציון השנתי (13%):			
תחום	נושאים	שעות	דרכי הערכה מרכזיות
סוציולוגיה	קורס זהויות בישראל + סיור	35	בוחן מושגים, דו"ח סיור, מטלה מסכמת
	שבונות + שיטות מחקר איכותני		
חברה וכלכלה	קורס בלכלה חברתית + סיור	16	בוחן מושגים, דו"ח סיור, מטלה מסכמת
	עמותות או מפגש עם יזמים חברתיים		
יזמות ומדעי החברה	מבחן שיתופי		מבחן משולב אמצע שנה
יזמות	קורס יזמות ומבוא לחשיבה	26	בוחן מושגים, משימות שוטפות, דו"ח סיור, מטלה מסכמת
	יצירתית + סיור שוק + מחקר כבסיס למיזם		
יזמות וטכנולוגיה	האקתון		תיק עבודה צוותי
טכנולוגיה	קורס טכנולוגיה יזמית + שיטות	17	דו"ח שימוש בכלי בינה מלאכותית, ניהול זמן, ניהול פרויקטים, תכנון מערכת, עיצוב ויזואלי, מסמך איפיון מערכת ואתר בנושא חברתי
	מחקר ועבודה עם בינה מלאכותית		
<u>שעות מעשיות</u>	עבודת חקר אישית; עבודת צוות לפיתוח מיזם להצגה עם המחקר האישי בסוף השנה.	30	הגשות ביניים, עמידה בזמנים, מחוון מצויינות אישית, הערכת עבודת צוות
	יוזמה מקומית והוצאתה לפועל, שכונתית/בית ספרית	10	תיק מיזם צוותי והצגת מיזם בצוות
		134	
			100%

המבחן, ההאקתון והשעות המעשיות מחושבות תחת המיומנויות עבודה יזמית וניהול עצמאי של הלמידה.

יא.2. תוכנית לימודים כיתה י"א

תכנית כיתה י"א שנתית

ציון כיתה י"א מהווה 35% מציון הבגרות הסופי

משקל כל רכיב בציון הבגרות	פרוייקט שנתי (27% לפי החלקים):
6%	המוצר הטכנולוגי, איכות ושלב
6%	תיק יוזמה ומסמך איפיון
6%	הצגת סוף שנה
8%	ציון תרומה למיזם ועבודת צוות
8%	ציון שנתי לפי המפורט בטבלה הבאה

פירוט הציון השנתי (8%):				
%	דרכי הערכה מרכזיות	שעות	נושאים	תחום
10%	משימת סיכום, בוחן מושגים	20	שיטות מחקר	מדעי החברה
	משימת סיכום, בוחן מושגים	4	מושגים ב פסיכולוגיה חברתית	
10%	משימת סיכום, בוחן מושגים	20	מימון , כלכלה וכספים	כלכלה
5%	משימת סיכום, בוחן מושגים	6	סדנת ניהול משאבים	
5%	הגשת ממצאי המחקר שישולבו בתיק היוזמה		ביצוע מחקר שיווקי (נכלל בשעות מעשיות)	יזמות ומדעי החברה
15%	משימת סיכום, בוחן מושגים	38	קורס שיווק	יזמות
	עמידה בזמנים, הגשת תכנית		כתיבת תכנית ותיק יוזמה	
10%	הגשת מסמך איפיון כולל מוקאפ	38	חשיבה עיצובית , פיתוח ממשק משתמש, כתיבת מסמך איפיון	טכנולוגיה
5%	תיק עבודה צוותי		האקטון	
20%	פיתוח מוצר טכנולוגי עובד ופתוח לגיוס משתמשים		פיתוח טכנולוגי באמצעות פלטפורמות שונות כולל בינה מלאכותית	
20%	הגשות ביניים, עמידה בזמנים, מחוון מצויינות אישית, הערכת עבודת צוות	50	מחקר שוק ומחקר תחרותי, פיתוח המיזם הטכנולוגי, תיק יוזמה, השקת פיילוט המיזם והסקת מסקנות.	שעות מעשיות
100%		176		סה"כ

פיתוח המוצר הטכנולוגי והשעות המעשיות ייכללו בציונין המיומנויות עבודה יזמית וניהול עצמאי של הלמידה.

יא.3. תוכנית לימודים כיתה י"ב

תכנית כיתה י"ב שנתית

ציון כיתה י"ב מהווה 45% מציון הבגרות הסופי

פרוייקט שנתי (20% צוותי + 12% אישי):

משקל כל רכיב בציון הבגרות	פרוייקט שנתי ציון קבוצתי 25%:
8%	מוצר טכנולוגי עובד עם משתמשים ומשובים משתמשים, מסמך איפיון מעודכן
8%	תכנית עסקית, כולל מחקר והטמעת מסקנות, מדידת אימפקט
9%	הצגת סוף שנה
12%	ציון אישי על תרומת לצוות, רפלקציה וראיון אישי
8%	ציון שנתי לפי המפורט בטבלה הבאה

פירוט הציון השנתי (8%):

תחום	נושאים	שעות	דרכי הערכה מרכזיות	%
סוציולוגיה ויזמות	סדנה: מדידת אימפקט	5	הצגת תכנית מדידה למיזם	
חברה, כלכלה ויזמות	לחיות בעולם גלובלי : חברה, כלכלה ויזמות	20	בוחר מושגים, עבודה מסכמת	15%
	סדנה: תקציב המדינה	2	בוחר מושגים	
כלכלה וכספים	סדנה: ניהול משאבים (רק בתשפ"ו)	6	עבודה מסכמת, הדגמת יישום	10%
יזמות וכספים	בניית תקציב	4	הגשת תקציב המיזם	15%
	תכנית עסקית וסיכום מנהלים	12	כתיבת תכנית עסקית למיזם	
	סדנה: שיווק בינלאומי	4	בוחר מושגים	
	סדנת משא ומתן	4		
	סדנת היבטים משפטיים ביזמות	4		
טכנולוגיה	פיתוח אפליקציות	12	יצירת אפליקציה פשוטה או פיתוח אפליקציה נוספת למיזם	5%
שעות מעשיות	הטמעת משוב משתמשים במסמך איפיון	100	פרוייקט שנתי, הערכת תרומה אישית לעבודה קבוצתית, הדגמת בקיאות על ידי שימוש במושגים שנלמדו	55%
	פיתוח, ניהול וקידום המיזם, ביצוע מחקר שוק, מחקר משתמשים, מדידת אימפקט, ומעגל שיפור. תכנון עתיד המיזם.			
סה"כ		173		100%

יב. תכנית הלימודים בפריסה ל-3 שנים

תחום	כיתה י - 4 ש"ש	שעות	כיתה יא - 6 ש"ש	שעות	כיתה יב - 5 ש"ש	שעות	סה"כ
סוציולוגיה	קורס זהויות בישראל + סיור שכונות + שיטות מחקר איכותני	22	שיטות מחקר כבסיס למחקרי שוק; פסיכולוגיה חברתית	24	שיטות למדידת אימפקט	5	51
חברה וכלכלה	קורס כלכלה חברתית	22	קורס מימון, כלכלה, כספים	20	קורס לחיות בעולם גלובלי	22	64
כלכלה			סדנת גיוס וניהול משאבים	6	סדנת גיוס וניהול משאבים (רק בתשפ"ו)	6	12
יזמות	קורס יזמות וחשיבה יצירתית + סיור שוק + מחקר כבסיס למיזם	25	קורס יזמות ושיווק, הרצאות יזמים	38	כתיבת תכנית עסקית, כולל בניית תקציב, תכנית עתידית, סדנאות שיווק, מו"מ, היבטים משפטיים	28	91
	האקתון		האקתון				
טכנולוגיה	קורס טכנולוגיה יזמית + שיטות מחקר ועבודה עם בינה מלאכותית	25	נושאים: פיתוח UI-UX וחשיבה עיצובית, תכנון מערכות, היכרות עם פלטפורמות פיתוח	38	קורס פיתוח אפליקציות	12	75
שעות מעשיות	עבודת חקר אישית; עבודת צוות לפיתוח מיזם להצגה עם המחקר האישי בסוף השנה.	30	מחקר שוק ומחקר תחרותי, פיתוח המיזם הטכנולוגי, כתיבת תיק יוזמה, השקת פיילוט המיזם והסקת מסקנות. להצגה בסוף השנה.	50	הטמעת משוב משתמשים במסמך איפיון, פיתוח, ניהול וקידום המיזם, ביצוע מחקר שוק, מחקר משתמשים, מדידת אימפקט, ומעגל שיפור. תכנון עתיד המיזם.	100	180
	פרויקט אינטגרטיבי	יוזמה מקומית והוצאתה לפועל, שכונתית/בית ספרית					
סה"כ		134		176		173	483
משימת סיכום שנה	עבודת חקר איכותנית אישית, עבודת צוות לפיתוח מיזם		מיזם טכנולוגי עובד מבוסס מחקר		פרויקט מסכם - מיזם עם מדידת אימפקט		

יג. מפרט קורסים וביבליוגרפיה

1. קורס "זהויות בישראל", כיתה י':

נושא	שעור	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
זהות	2	חשיפה לסוגים שונים של זהויות והיבטים שונים של זהות, מבחינה פסיכולוגית, סוציולוגית ותרבותית.	זהות אישית זהות לאומית זהות מגדרית זהות מינית זהות אידיאולוגית זהות נכפית זהות נבחרת זהות קולקטיבית זהות פרפורמנס	הרצאה, עבודה בקבוצות ודיונים שאלת שאלות נקודות מבט זיהוי רכיבים וקשרים השוואה	השתתפות בכיתה ומטלות חשיבה להגשה
תרבות וערכים	2	מהי תרבות, סמלים וטכנולוגיה, נורמות, ערכים וסטטוס	הגדרה תרבות סמלים מרכזיים בחברה מה זה נורמה מהן הנורמות מה זה ערכים ערכים אישיים	סדנת ערכים עבודה אישית מיון טיעון זיהוי רכיבים וקשרים	סדנת חוויות ומטלה אישית
מבוא לזהויות יהודיות	2	התלמידים יתוודעו לויכוח האם קיימת זהות יהודית או זהויות יהודיות? האם יהדות היא דת ו/או לאום ו/או תרבות? כמו כן ילמדו על פלגים וזרמים ביהדות.	מי הוא יהודי? מה הוא העם היהודי? המצאת הלאום רפורמים קונסרבטיבים אורתודוקסים יהדות כתרבות	הרצאה ודיונים בקבוצות נקודות מבט שאלת שאלות טיעון הסקה	השתתפות בכיתה ומטלות חשיבה להגשה
מידת ההתאמה של הזהות שלהם לתרבות הדומיננטית	2	אחד הנושאים המרכזיים המטרידים מתבגרים, הינו התהייה והברור של זהותם האישית אל מול זיקותיהם לחברים, לחברה, למשפחה, לדת, לתרבות, לאמנות, למדינה ולעולם	בירור מרכיבי הזהות האישיים ממה אני מורכב מה הזהות המשפחתית שלי מה במרכיבי הזהות חשובים לי יותר ומה פחות	סדנה אישית נקודות מבט ייצוג טיעון הצדקת הידע והערכתו	השתתפות חובה בסדנה אישית
רשתות חברתיות והשפעתן בגיל הנעורים	2	רשתות חברתיות מעניקות מרחבי זהות שאינם מתקיימים מחוץ לרשתות	רשת חברתית הון חברתי הון תרבותי הביטוס סוגי רשתות חברתיות: רשת חברתית צפופה/ רופפת; רשת אפלה Cyber bullying	דיון קבוצתי ניתוח מקרים חקר רשת זיהוי רכיבים וקשרים הסקה מיזוג טיעון ייצוג	השתתפות ביצוע מטלות
"כור ההיתוך" "השד העדתי"	2	תפיסת "כור ההיתוך" כפי שבאה לידי ביטוי בעליה ההמונית של שנות ה-50 והשלכותיה על הזהות של עדות המזרח בישראל.		הרצאה מלווה בקטעים מהסרט "סלאח שבתי" וממבחר פרסומות ותוכניות טלוויזיה	השתתפות בכיתה ומטלות חשיבה להגשה

	נקודות מבט טיעון שאלת שאלות		התהליכים החברתיים והתרבותיים ששחררו את "השד העדתי" והביאו להופעתה של מחאה חברתית ופוליטית של "המזרחיים".	
מבוא לזהויות ישראליות	2	הגדרה אפשרית של זהות לאומית בכלל וזהות ישראלית בפרט, בעבר ובהווה.	לאומיות התנדבותית, לאומיות אורגנית, לאומיות תרבותית, זהות טריטוריאלית, זהות אזרחית, ממלכתיות	הרצאה מלווה במצגת מיזוג טיעון
תרבויות שונות בחברה הישראלית תיאוריית השונות" התרבותית"	2	זיהוי התרבויות הקיימות בחברה הישראלית, הכרות עם הרקע לשינוי הקיים.		שיעור פרונטלי השתתפות פעילה השוואה
משפחות בישראל: בין מסורת למודרניות: המשפחה החרדית, משפחות נאו-מודרניות, פוסט-מודרניות	1	תופעת הציונות הדתית וכיצד זו נעה במהלך שנות קיומה של מדינת ישראל - מהשוליים אל מוקדי הכוח. מה ההשלכות שיש לזהות זו על זהותה של מדינת ישראל?	דתיים מסורתיים חילוניים הרב קוק ותורתו משיחיות הזרם הממלכתי דתי מדינת הלכה מדינה דמוקרטית ישיבות ההסדר מבינות דתיות	הרצאה בליווי מצגת ודיון שאלת שאלות נקודות מבט השוואה מיזוג ייצוג טיעון
עולים חדשים	2	העליות של שנות ה-80 וה-90 מאתיופיה וברה"מ לשעבר ועל קשיי הקליטה הדומים והשונים של שתי הקבוצות. כיצד עליות אלו שינו את המרקם החברתי והפוליטי בישראל?	הגירה עליה הסוכנות היהודית חוק השבות פלשמורה	צפייה בסרט "משמרת לילה", של הבמאי איתמר חן, ודיונים טיעון
להיות ערבי-ישראלי או פלסטיני	1	הכרות זהויות ערביות ישראליות (דרוזים, בדואים, מוסלמים, נוצרים) ועל הקשיים עמם מתמודדות קבוצות המיעוט במדינה יהודית. גיבוש עמדות בסוגיות קיומה של מדינה יהודית ודמוקרטית.	זהות לאומית זהות אזרחית גזענות אזרחים סוג ב' חוק ועדות קבלה יום הַנְּקָבָה	הרצאה וצפייה בסרט "בני דודים לנשק" של הבמאית נעמי לבארי, דיונים בכיתה. טיעון
מהגרי עבודה ופליטים	;	למידה על תופעת ההגירה של לא-יהודים לישראל. התעסקות בסוגיות הקשורות למהגרי עבודה ולפליטים.	הגירת עבודה פליטות הגנה קבוצתית חוק המסתננים	הרצאה צפייה בסרט של דוד אופק, "האגדה על ניקולאי וחוק השבות" ודיונים.

מטלה מסכמת: הגשת דו"ח מסכם על שני נושאים שנלמדו. רפלקציה אישית	הרצאה בליווי מצגת ודיון נקודות מבט טיעון	הומו לסבית טרנסג'נדר הומוסקסואל מגדר מין יציאה מהארון	הבחנה בין מגדר ומין, שיח על נטייה מינית, התמודדות עם יציאה מהארון, המלחמה לשוויון זכויות.	1	קהילת הלהט"ב
				22	סה"כ שעות

רשימת מקורות מידע :

אבינרי, ש. (1980). הרעיון הציוני לגווניו. תל-אביב: הוצאת עם עובד בע"מ.

אגסי, י. (1993). בין דת ולאום: לקראת זהות לאומית ישראלית. תל-אביב: פפירוס, בית ההוצאה באוניברסיטת תל-אביב

אורון, י. (1993). זהות יהודית-ישראלית. תל-אביב: ספרית הפועלים, המכללה לחינוך, סמינר הקיבוצים.

אייזנשטדט, ש.נ. (2004). תמורות בחברה הישראלית. תל-אביב: משרד הבטחון – ההוצאה לאור. (66-62, 14-20, אריקסון, א. ה. (1987). זהות – נעורים ומשבר. תל-אביב: ספרית הפועלים.

בן-רפאל, א. (2001). זהויות יהודיות: תשובות חכמי ישראל לבן-גוריון. באר שבע: המרכז למורשת בן-גוריון, הוצאת ספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

גבזון, ר. (1999). הבניית זהויות: המקרה של ישראל, בתוך: אייזנשטדט, ש.נ., סילבר, א., רוניגר, ל. (עורכים). זהויות קולקטיביות, אזרחות וזירה ציבורית. בימת ון ליר בירושלים לשיח ציבורי. ירושלים: מכון ון ליר.

גור-זאב, א. (2001). פוסטמודרניזם, ערכים וחינוך ערכי בישראל, בתוך: י. עירם, ש. שקולניקוב, י. כהן, א. שכטר (עורכים). צמתים: ערכים וחינוך בחברה הישראלית. ירושלים: משרד החינוך. (155-91)

דיואי, ג'. (1960). הילד ותוכנית הלימודים: בית הספר והחברה. (עברית: חיים ברוור). תל-אביב: אוצר המורה

משרד החינוך (2002) להיות אזרח. משרד החינוך, מנהל חברה ונוער, משרד הפנים, מינהל אוכלוסין. מהסדרה "יד על הדופק".

2. קורס "כלכלה חברתית" כיתה י':

נושא	שעו ת	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מבוא	1	הבנת משמעות המונח פער והמונח אי-שוויון חשיבה משותפת על סוגי אי-השוויון הקיימים בישראל הצגת הפערים אותם נחקור בקורס	פער אי-שוויון שסע	דיון ופעילות כיתתית	
אי שוויון בהתחלקות ההכנסות הכלכליות והפנויות	2	הבנת המושג אי שוויון בהכנסות למידה על דרכי מדידת אי השוויון בחינת אי השוויון בישראל ובמדינות שונות הבנת ההתאמה בין הכנסה ורמת חיים	חלוקת ההכנסות עשירונים מדידת אי שוויון עקומת לורנץ מדד ג'יני רמת חיים	למידה פרונטלית באמצעות מצגת פעילות בקבוצות שאילת שאלות השוואה ייצוג טיעון	תרגול כיתתי
עוני כתופעה חברתית בעולם	2	הכרת ההבדל בין עוני מוחלט לבין עוני יחסי. הבנת המושג קו העוני והשוואה בין הגדרת קו העוני במדינות שונות (בט"ל, לתת)	עוני מוחלט ועוני יחסי קו העוני הכנסה פנויה הכנסה חצינית עומק העוני	למידת עמיתים דיון כיתתי השוואה טיעון	דו"ח צפיה בסרטון הקשור בנושא

גישות לגבי אי-שוויון והשפעת הממשלה על אי השוויון במשק	4	חשיפה לגישות שונות לגבי אי-שוויון הכרת הדרכים בהם המדינה מתערבת בחלוקת ההכנסות גיבוש דעה בנוגע לדרכי התערבות הממשלה באי-שוויון	סוציאליזם וקפיטליזם, מיסים- ישרים ועקיפים מדרגות מס שכר מינימום	למידה פרונטלית באמצעות מצגת דיבייט- בעד ונגד מיסוי גבוה לעשירים ייצוג טיעון	ציון על פי מחוון להשתתפות פעילה בדיבייט
עבודה ואבטלה	4	הכרת שוק העבודה בישראל הבנת המושג אבטלה וסוגי האבטלה הקיימים במשק הפנמת הקשר בין השכלה לאבטלה הבנת נזקי האבטלה	שוק העבודה פערי שכר אבטלה סוגי אבטלה נזקי אבטלה השכלה ואבטלה	יריד תעסוקה בו התלמידים יציגו מקצועות שונים- שכר הכשרה נדרשת ביקוש והיצע וכו' לימוד פרונטלי במצגת	השתתפות פעילה בחקר המקצועות והצגתן מטלת הגשה בנושא אבטלה
פערים בחינוך	2	הכרת מושגי יסוד לגבי הפער בחינוך	הסללה חינוך מקצועי זכאות לבגרות הקבוצות 12 שנות לימוד השכלה גבוהה דור ראשון אקדמי	למידת עמיתים- כל קבוצה חוקרת נושא ומלמדת את הקבוצות האחרות סרט השוואה טיעון	
פערים בין גברים ונשים- המהפכה המגדרית	2	הכרת הפער הקיים בהכנסה בין נשים וגברים תוך הבנת הגורמים החברתיים, כלכליים והחינוכיים היוצרים ומשמרים פערים אלה.	בידול תעסוקתי פערי שכר נורמות תעסוקתיות סטריאוטיפים חברתיים חינוך מגדרי אפליה מתקנת	מצגת של מכון אדווה עם נתונים לגבי הפערים בין נשים וגברים ניתוח כרזות ופרסומות בכיכובן של נשים	עבודה בזוגות/שלשות - יצירת כרזה/ פרסומת המיועדת לאישה של 2021
הפער העדתי - חברתי	2	הכרת הרקע להיווצרותן של עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה. קיום דיון על שוויון הזדמנויות ועל סיכוי ילדי השכונות להצליח בישראל	עליית התימנים יחס הפקידים ל"מזרחיים". מעברות עיירת פיתוח תקופת הצנע מוביליות חברתית מהומות ואדי סאליב הפנתרים השחורים	צפייה בפרק 1 בסדרה "השד העדתי" ניתוח מקורות היסטוריים בקבוצות. דיונים כיתתיים השוואה טיעון	דו"ח צפייה בסרט- השד העדתי תוך התייחסות למושגים הנלמדים
מרכז מול פריפריה	3	הבנת הפער בין מרכז ופריפריה בגיאוגרפיה על מפת ארץ ישראל. גורמים לפערים בין מרכז ופריפריה, אינטרסים הפועלים בזירה זו.	מרכז / פריפריה מדיניות הממשלה חלוקת משאבים תעסוקה אבטלה עידוד השקעה בפריפריה תשתיות תחבורה כמנוף צמיחה	ביקור בפריפריה הדרומית- סיור מודרך תוך שיח על המושגים (אפשרות לשיתוף תיירות פנים העורכת סיורים לימודיים בפריפריה). השוואה טיעון	דו"ח סיור אותו התלמידים יצטרכו למלא לאורך הסיור ורפלקציה בסופו
סה"כ שעות	22				

רשימת מקורות מידע :

אילון חנה, בלס נחום, פניגר יריב ושביט יוסי (2019) "אי-שוויון בחינוך ממחקר למדיניות". מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל

אנדלדב מירי, הלר אורן, כראדי להב, קלינר ניצה, 2021, "רמת החיים, העוני והאי-שוויון בהכנסות – 2018-2019 ואומדן ל-2020" המוסד לביטוח לאומי.

בוזגלו דגן נועה וחסון יעל, 2020 " פערי שכר מגדריים בישראל – תמונת מצב 2020", מתוך: מרכז אדווה.

בן דוד דן ובלייך חיים, 2013, "עוני ואי שוויון בישראל: התפתחויות לאורך זמן ובהשוואה ל-OECD", מתוך: דוח מצב המדינה – חברה, כלכלה ומדיניות 2013, מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, 17-67 בן פורת, א' 2001. אי שוויון חברתי בישראל. בתוך מגמות בחברה הישראלית (עמ' 487-584). תל אביב, רמת אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

בניטה רינה ובקר אהוד 2018, "מבט על ערי הפיתוח: 2016-1972", הכנסת, מרכז המחקר והמידע.

דהן מומי 2007 "מדוע יש יותר עניים בישראל?" פורום קיסריה, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

הלמ"ס 2021 "פני החברה בישראל – דו"ח מספר 12, פערים לפי רמת השכלה", פרקים 5-1, אתר הלמ"ס.

הלמ"ס 2019 " פערים בין מרכז לפריפריה – נתונים מרכזיים מדו"ח מתוך דו"ח פני החברה מספר 11", אתר הלמ"ס.

סחייק דפנה (2003) "בחינת הבגרות – סקירת השינויים שחלו בבחינות הבגרות במהלך השנים ודיון במטרותיהן", הכנסת, מרכז המחקר והמידע.

פלוג קרנית וקסיר קלינר ניצה, 2001, "על עוני, עבודה ומה שביניהם", סדרת מאמרים לדיון 08,2001, בנק ישראל.

קמחי איל ושפיר-תדהר מיכל, 2012, "אי שוויון בהכנסות בין ובתוך קבוצות אוכלוסייה בישראל: 1997 – 2010" נייר מחקר 02-12, ירושלים: מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.

3. קורס יזמות ביתה י':

נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מהי יזמות	2	הגדרת המושג יזמות. הבחנה בין סוגי היזמות.	יזמות – הגדרה יזמות אישית יזמות חברתית יזמות עסקית יזמות טכנולוגית	חקר קבוצתי דיון כיתתי הסקה/מיזוג	הגשת טבלת השוואה בין סוגי היזמות.
היזם	2	הבנה מה נדרש כדי להיות יזם ומה מייחד את היזם על כל אדם אחר.	חזון שינוי פרואקטיביות אופטימיות תשוקה מחויבות	ניתוח סיפור של יזמים – מתוך ביקור מרכז פרס לשלום דיון כיתתי הסקה/מיזוג	הגשת תיאור היזם העתידי שבי בהתאם למאפיינים שנלמדו.
כיצד נולד רעיון ליוזמה?	4	פיתוח סקרנות חשיפה למגוון יזמים חברתיים הכרת יזמים והסיפור העומד מאחורי כל יזם. אבחנה בין רעיון ליוזמה (רצון לפתור בעיה) לבין החלטה על הפתרון.	פיתוח סקרנות סיפור אישי צורך בעיה מודעות חלום ייחודיות	הסתכלות מחודשת על הסביבה. הפער בין הרצוי למצוי דיון כיתתי הסקה/טיעון	רפלקציה אישית התבוננות על העולם הסובב את התלמיד מחדש. בחירת כתבה עיתונאית וניתוח יזמי של המקרה.
התהליך היזמי	4	הכרת שלבי התהליך היזמי ומה נדרש בכל שלב.	מודל ה-8 מודל הקנבס	התנסות יזמית דיון כיתתי הצגת הידע	הגשת תכנון יוזמה תיאורטית לפי השלבים

הגשת דו"ח חשיבה ביקורתית על כתבה אקטואלית כולל שאילת שאלות ניתוח ביקורתי וניסוח עמדה מנומקת.	דוגמאות מחיי התלמידים ניתוח מקרים דיון כיתתי שאילת שאלות הסקה טיעון	חשיבה ביקורתית ביקורת מוסכמה חברתית הטלת ספק שאילת שאלות פתיחות מחשבתיים אימפולסיביות	הגדרה מהי חשיבה ביקורתית וחשיבותה בתהליך היזמות וכאחד מעמודי התווך של חברה ומשטר דמוקרטי. הבחנה בין ביקורת וחשיבה ביקורתית	2	חשיבה ביקורתית
הגשת תרגיל שיטות SIT	התנסות תובנות דיון כיתתי חקר קבוצתי אפשרויות זיהוי רכבים	חשיבה יצירתית חשיבה המצאתית שיטתית - SIT סיעור מוחות חסמים ליצירתיות שימוש בדימוי למידה מהטבע - ביומימיקרי	חשיפה לחוויה של חשיבה יצירתית, תבניות חשיבה המצאתית שיטתית, וכלי עבודה לרעיונאות בצוות.	3	חשיבה יצירתית
הגשת דו"ח תכנון זמנים לעבודת המחקר האישי והשלמתה עד פסח כולל גאנט ותרשים זרימה.	הרצאה עם התנסות ותרגול במשימות קבוצתיות זיהוי רכיבים וקשרים	שלבי חיי הפרויקט צ'ק ליסט תרשים גאנט תרשים זרימה יעילות אפקטיביות	הבנת הדרך לתכנון ויישום ביצוע היוזמה - הגדרת שלבים, קביעת מטרות וניהול לוח זמנים.	4	עקרונות לניהול פרויקט
הצגת סיפור עמותה במצגת קצרה של עד 2 דקות	הרצאה סרטונים חקר קבוצתי דיון	המגזר הראשון - פרטי/עסקי המגזר השני - ציבורי המגזר השלישי - עמותות מלכ"ר מגזר רביעי - עסקים חברתיים	הבנת מיקומם של מיזמים חברתיים במערך הכלכלי ומשמעות המושג ארגון ללא מטרות רווח	2	מגזרים
ניתוח דילמות ניסוח קוד אתי כיתתי בבית הספר	הרצאה סרטונים מקרי דילמה חקר קבוצתי דיון טיעון	מרכיבי הקוד האתי יצירה סמכותית / דמוקרטית הטמעת הקוד האתי גישה חינוכית / מענישה ועדת אתיקה / אכיפה	הבנת חשיבותו ותפקידו של הקוד האתי ודרכי ההטמעה של הקוד האתי בקרב העובדים/מתנדבים.	2	קוד אתי
				25	סה"כ שעות

רשימת מקורות מידע :

- Drucker, P.F. (2014). Innovation and Entrepreneurship. Harper Business
- Kuratko, D. F., and Hodgetts, R. M. 2007. Entrepreneurship – Theory, Process, Practice. 7th edition Thomson, South Western. Chapters: 3,11,14
- Tidd, J., & Bessant, J. (2015). Innovation and Entrepreneurship. John Wiley, Chichester
- S. L.Nielsen, K. Klyver, M. R.Evald, and T. Bager J. 2012 Entrepreneurship In Theory and Practice. Edward Elgar Publishing Ltd. Chapters 1, 3, 8

אברוצקי, ג' ואשכנזי, א' (2011). יזמות חברתית בישראל מיפוי וכיוונים להמשך. תל אביב: עמותת - נובה:ניהול אקדמיה בשרות הקהילה. נדלה בתאריך 1 למאי 2012 מהאתר:
<http://www.goodvision.co.il/images/File/Nova%20Case%20Study.p>
 בורנסטין, ד' (2012). איך משנים את העולם: יזמים חברתיים וכוחם של רעיונות חדשים. תל אביב: הוצאת מסדה. לקרוא את ההקדמה ופרקים 1--2, עמ' 50--33.
 בנזימן, ר' (2009). לא על הפילנתרופיה לבדה... מיזמים עסקיים חברתיים בישראל. תל אביב: קרן - פורד, קרן דואליס. לקרוא את הפרק הראשון.
 גדרון, ב' ויוגב, ד' (2010). ארגונים חברתיים עסקיים בישראל: נתונים ראשוניים על תופעה חדשה. - באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון בנגב, המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי.
 גזיאל חיים (1990). מחשבה מינהלית בת זמננו, רמות ואנס אשלי (2016). אילון מאסק - היזם הנועז המעצב את עתידנו, מטר לבב, עמוס. 2002. שבבים של תקווה - סיפוריהם של יזמי תעשיית ההיי-טק הישראלית. פרק 4.
 מי-טל, ש. וסשארדי, ד. (2010). ניהול יזמות וחדשנות: אסטרטגיות, תפיסות וכלים לצמיחה ולרווחים. מאגנס סינור, ד. וזינגר, ש. 2011. מדינת הסטארט-אפ - מנוע הצמיחה של ישראל. (תורגם מאנגלית ע"י בן-מוחה). במקור Start-up Nation, 2009. הוצאת מטר. פרק 10
 שמיד, ה' ושרון, נ' (2012). יזמות חברתית עסקית בארגונים ללא כוונות רווח והשפעתה על החזון - של הארגון, על ערכיו ועל התרבות הארגונית ותהליכי הניהול הנהוגים בו. ביטחון סוציאלי, 88, 31--63.

4. קורס טכנולוגיה יזמית כיתה י':

נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
טכנולוגיה משרתת	2	היכרות עם הרעיון של טכנולוגיה אשר עונה על צורך של קהל ספציפי בעל צרכים מיוחדים: מוגבלות פיזית, קשיים קוגניטיביים, היעדר אוריינות דיגיטלית וכל צורך רלוונטי אחר. חשיפה לקונספט של פיתוח טכנולוגיה למטרה חברתית ולא למטרת רווח כלכלי.	מה זו טכנולוגיה מסייעת? האם טכנולוגיה חייבת להיות יעילה? מהי טכנולוגיה לטובת מטרות חברתיות? היכרות עם דוגמהות: מוצרים תעשייתיים לצד פרויקטים לא מסחריים.	אתר עזרים: מאגר המידע הישראלי לטכנולוגיה מסייעת https://azarim.org.il חקר מקוון, תחקיר שטח	כתיבת דו"ח אישי על אחד מהטקסטים הנבחרים.
בינה מלאכותית	4	היכרות עם פלטפורמות בינה מלאכותית טקסטואלית, פיתוח חשיבה ביקורתית בעבודה עם בינה מלאכותית	chatGPT, Claude, Perplexity, Gemini, NotebookLM ועוד	הרצאה והתנסות	הגשת דו"ח שימוש בבינה מלאכותית על ראשית עבודת המחקר האישית.
סדנת מייקרים		היכרות עם תכנון ועשייה של מוצרים פיזיים	חשיבה עיצובית	התנסות	תוצר
יצירה באמצעות טכנולוגיה	6	יצירת אתר אינטרנט	מושגי יסוד בסיסיים: פקודות בודדות ב-HTML, היכרות עם CSS, תגיות, EMBEDDING, קישורים ועוגנים	היכרות עם פלטפורמות לבניית אתרים.	יצירת אתר אינטרנט מקורי בעל שני עמודים לפחות, כולל תמונות ושילובים.
עיצוב מערכת	3	היכרות עם עיצוב מערכת מבני מול עיצוב ממשקי משתמש	תרשים זרימה מוק-אפ	הרצאה והתנסות	הגשת תרשים זרימה ומוקאפ

יצירה באמצעות טכנולוגיה: מובייל	6	הכרות עם פלטפורמות לפיתוח אפליקציות	מוקאפ, פלטפורמות, HTML5	קורס מקוון והתנסות	הצגת מוקאפ או מיקרו אפליקציה להצגת מידע
יצירת טכנולוגיה בעזרת AI	4	היכרות עם המושג AI, דרכים וגישות לשימוש ב-AI, עריכה ביקורתית של תוצרי AI	AI, חשיבה ביקורתית, חכמת ההמונים	למידה מקוונת מונחית והתנסות	הצגת תוצר
סה"כ שעות	25				

שימוש במקורות וקורסים מקוונים כמו:

<https://www.edx.org/course/mobile-computing-with-app-inventor-cs-principles-2>

5. שעות מעשיות:

במסגרת תקופת שעות מעשיות, בהן התלמידים עובדים בשלב ראשון על פרוייקט החקר העצמאי שלהם, ואחר כך על פיתוח היוזמה הצוותית, ישולבו תכנים, הרצאות וסדנאות, שמשולבות בעיתוי המתאים לשלב הפרוייקט בו נמצאים התלמידים.

5.1. סדנה מקוונת: מבוא לחשיבה עיצובית א (כיתה י')

(בשילוב "חדשנות דרך חשיבה עיצובית", משרד החינוך/קמפוס IL)

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מה זו חשיבה עיצובית?	היכרות עם המושג חשיבה עיצובית כגישה לפתרון בעיות	user-centered	דיון ומחקר כיתתי	הגשת תשובות
מהו תהליך חשיבה עיצובית?	הכרות עם שלבים בחשיבה עיצובית	ideation, prototyping iteration		הצגת מילון מושגים
התנסות עם עיצובים לא מוצלחים	חשיבה ביקורתית, זיהוי אלמנטים של עיצוב, למידה מכישלונות, מאפיינים של פתרונות עיצוביים טובים	usability ease of use		ניתוח בסיסי של מקרה
הגדרת הבעיה ומחקר, תפקד המחקר בחשיבה עיצובית	הגדרת הבעיה דרך מה, מי, מתי, מיקום, מקור, מדוע		מאמר <u>מסייע</u>	הצגת מחקר
יצירת צוות לפי חשיבה עיצובית	הבנת הרכבי צוות		מאמר <u>מסייע</u>	הצגת צוות
יצירת אבטיפוס ובחינת מוצר	הבנת המונח אבטיפוס ומה נדרש כדי לבחון אבטיפוס של מוצר	אבטיפוס		הצגת אבטיפוס
עקרונות בסיסיים ב-UX	מהי חווית המשתמש במגוון מוצרים ושירותים, לאו דווקא טכנולוגיים	UX UI	שימוש במקורות <u>מהקורס המקוון</u>	הצגת תרגילי UX

בין המקורות: קורס מבוא לחשיבה עיצובית של המכון הטכנולוגי של רוצ'סטר (קישור), מסמך מחקר עיצוב, הכולל שיטות ומתודולוגיות לפיתוח חשיבה יצירתית ועיצובית:

https://meyda.education.gov.il/files/MadaTech/Megamat_Omanuiot_haitzuv/tohniot_limudim/gimel/2021-22_mechkar_itzuv_doc.pdf

5.2. נושאים בחשיבה יצירתית (כיתה י', נבנה בשיתוף עם פרופ' מל רוזנברג):

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
האדם היצירתי	הבנת הקשיים בהגדרה מוסכמת של מהי חשיבה יצירתית.	יצירתיות	הרצאה משחק התנסות	תוצר, רפלקציה
	תיאור תכונותיהם של אנשים יצירתיים.	סיעור מוחות	דיון כיתתי שאילת שאלות נקודות מבט אפשרויות מיון	
	המוח וחשיבה יצירתית. דרכים לעודד חשיבה יצירתית.		השוואה זיהוי רכיבים וקשרים	
חשיבה יצירתית כההליך דו שלבי	מה אמר איינשטיין על פתרון בעיות.		תרגול ומשחק "הכל דבש".	
	מה קודם לפתרון הבעייה?	Convergent thinking	תרגילים קבוצתיים. הצגה ופרסים.	
	חשיבה Divergent לעומת חשיבה Convergent	Divergent thinking		
חשיבה בין הקופסאות	האם המושג "חשיבה מחוץ לקופסא" הוא ביטוי מאוס? מהי "חשיבה בין קופסאות"?	תהליכי חשיבה		
	הערכת יתרונות וחסרונות.			

גולדנברג, י', מזורסקי, ד', סולומון ס' (1999). איך לא חשבתי על זה קודם? אנטומיה של מוצרים חדשים. מכון אדיסון, תל אביב.

גולדנברג, י' ובויד, ד' (2013). לחשוב בתוך הקופסה: שיטה לחדשנות פורצת דרך. כינרת זמורה ביתן. ארון, א. וגולדנברג, י. (1999). סיעור מוחות-ברקים ורעמים או סערה בכוס מים? אקזקיוטיב, 30, לארי, ש. ואולמרט ניישטיין, מ. (יוני 2006). אילוצים מגבירים יצירתיות. The Marker, עמ' 214-215 Goldenberg J. Mazursky D. (2002). Creativity in Product Innovation, Cambridge Press Boyd, D., & Goldenberg, J. (2013). Inside the Box. Profile Books Limited

5.3. פרקים ביזמות לתקופת שעות מעשיות, כיתה י':

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
הגדרת הפתרון	בדיקת הפתרון המוצע אל מול בירור הצרכים וקהל היעד. בניית סקר שוק בדיקת היתכנות מימוש	כובעי החשיבה - דה בוונו טכנולוגיה תומכת בדיקת היתכנות ניתוח שוק SWOT סקר צרכי שוק	התנסות בכיתה בקבוצות קטנות ודיון נקודות מבט מיון הסקה	הגשת חקר מקרה ניתוח יוזמות הגשת סקר שוק google Forms
צוות היוזמה	הכרת מרכיבי צוות היוזמה ואופן יצירתו	מאפייני הצוות הגדרת תפקידים חלוקת משימות יעילות אפקטיביות שיתוף פעולה (דרגון דרימינג)	התנסות בקבוצות קטנות ודיון זיהוי רכיבים וקשרים	אני בתוך צוות רפלקציה אישית ניתוח מקרה מבחן של עבודת צוות.
תכנון וגיוס משאבים	הבנת המשאבים הנדרשים ליוזמה. הכרת הגורמים שיכולים להוות מקור לגיוס משאבים ומה האינטרס המניע כל אחד.	כסף / שווה כסף קרנות תמיכה גיוס מתנדבים גיוס המונים ברשת	הרצאה סרטונים חקר קבוצתי דיון מפגש עם מנהל קרן הון חברתי	הצגת סימולציה רפלקציה אישית

5.4. שיטות מחקר כיתה י (ישולב באופן רוחבי בכל הקורסים):

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מחקר כדרך חיים	התלמידים יבינו את קו מחשבתו של חוקר ויסגלו לעצמם מיומנויות אלה כדרך חיים.	סקרנות חיפוש תשובות חשיבה ביקורתית תינוק כחוקר עולם	הצגה התנסות	התלמידים יבחרו נושא מתוכנית הלימודים. (זהויות בישראל, כלכלה חברתית)
הבחנה בין מחקר כמותי ומחקר איכותני	התלמידים יבינו וידעו להבחין בין סוגי המחקר ומתי יעשו שימוש בכל סוג.	מחקר כמותי מחקר איכותני אמפיריות מטרת המחקר	הצגה ניתוח מחקרים	התלמידים יגישו עבודת חקר איכותנית/עיונית על הנושא.
ניסוח שאלת המחקר	התלמידים יבינו מהי שאלת מחקר. יבחינו בין מתאם וסיבתיות וידעו למצוא את ההצדקה הקיימת למחקר.	קשר / מתאם סיבתיות הצדקת המחקר	הצגה ניתוח מחקרים	
הגדרת משתני המחקר	התלמידים יבינו מהו משתנה מחקר ואילו משתנים קיימים במחקר. ידעו להגדיר כל משתנה.	משתנה תלוי משתנה בלתי תלוי תמות	הצגה ניתוח מחקרים	
ניסוח השערת המחקר	התלמידים יבינו את מטרתו של המחקר וידעו לנסח השערה הניתנת לאישוש או הפרכה.	אישוש הפרכה	הצגה ניתוח מחקרים	
סקירה ספרותית	התלמידים יבינו את מטרת הסקירה הספרותית, יבחינו בין מקורות מידע, יבינו מהו מידע איכותי ויפתחו חשיבה ביקורתית כלפי המידע.	מקורות מידע עובדה / דעה איכות המידע חשיבה ביקורתית	הצגה התנסות	
חיפוש יעיל באינטרנט	התלמידים ירכשו מיומנויות מתקדמות לחיפוש יעיל באינטרנט תוך הבנת מנוע החיפוש של גוגל.	מנוע חיפוש סוגי אתרים אופרטורים לחיפוש מילות חיפוש	הצגה התנסות	
עיצוב מסמך אקדמי	התלמידים ידעו דרישות למסמך אקדמי ויסגלו עיצוב זה במסמכי המחקר.	גופן / גודל / צבע יישור טקסט רווח בין שורות כותרת ראשית/משנית	הצגה התנסות	
סיכום	התלמידים ירכשו את מיומנות סיכום מידע ומיזוג בין מקורות מידע שונים.	עיקר / טפל מיזוג טקסטים	הצגה ניתוח מחקרים	
ניהול מקורות מידע דיגיטלי	התלמידים יבינו את מטרת ניהול המידע במסמך וירכשו את הפעולות לניהול המקורות במסמך.	Google Docs Office Word	הצגה התנסות	
בינה מלאכותית	שימוש מושכל בבינה מלאכותית			
דיון ומסקנות	התלמידים יבינו את מטרת פרק הדיון והמסקנות וירכשו את יכולת ניתוח ממצאי המחקר והסקת מסקנות.	ניתוח ממצאים תמות משותפות מגמות משתנים משפיעים המלצות	הצגה התנסות ניתוח מחקרים	

רשימת מקורות מידע :

בייט מרום, ר., ספורטה, ק. ושמואל, א. (2005). שיטות מחקר במדעי החברה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

בייט מרום, ר', גורדוני, ג'. וצמח, מ' (2009). שיטות מחקר במדעי החברה: עקרונות המחקר וסגנונותיו (מהדורה שנייה). יחידה 5 הסקר. רעננה - האוניברסיטה הפתוחה.

בירנבוים, מ. (1993). מי מחד מעבודת מחקר?! תכנון וכתובה של הצעת מחקר ודו"ח מחקר במדעי ההתנהגות. תל אביב: מפעלים אוניברסיטאיים הוצאה לאור.

לביא, י' (2012). כתיבת עבודת המחקר: מבנה, תכנים וסגנון. חיפה: אוניברסיטת חיפה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות. צבר, נ. (2001). מסורות וזרמים במחקר האיכותי. תל אביב: זמורה ביתן.

6. קורס יזמות ושיווק, כיתה י"א:

נושא	מס שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
החשש משיווק	1	הכרת החסמים הקיימים בעיסוק בשיווק ומכירה.	תחושת מסוגלות השפעת הסביבה אופטימיות תפיסת איש השיווק	הרצאה חקר קבוצתי דיון שאלות/ייצוג	
תמהיל השיווק	4	הכרת תמהיל השיווק,	תמהיל השיווק מוצר, מחיר, מקום, קידום	הרצאה, קריאת תוכנית שיווקית	
ערוצי שיווק והפצה	2	ההבדל בין פרסום לבין הפצה, מכירה, שיווק, ויחסי ציבור	סוגי מדיה קידום אתרים יצירת אייטם יצירת פרובוקציה נטוורקינג	הרצאה והדגמות	פרק "קידום" בתכנית שיווקית
המשך ערוצי הפצה: רשתות חברתיות	1	כוחה של רשת חברתית לסחוף ולהרוס כל יוזמה	פייסבוק אינסטגרם פורום מקצועי	הרצאה חיצונית נקודות מבט הסקה / טיעון	רפלקציה דו"ח הרצאה
מיתוג ובידול	2	הבנת כוח המותג מעל ומעבר למהות המיזם בפועל. יצירת בידול וייחודיות של המיזם	בידול ייחודיות - זהות תדמית קהל מטרה תפיסה אסוציאציה	הרצאה חקר מותגים השוואה/מיזוג הסקה/טיעון שאילת שאלות	מטלת חשיבה
חקר שוק	2	הבנת הסביבה בה מתקיים המיזם ליצירת תגובות לתרחישים עתידיים. חקר קהלי יעד לפני ואחרי השקת מיזם	מודל SWOT חזקות אתגרים איומים הזדמנויות רמת וודאות	הרצאה חקר מקרה שאילת שאלות השערה/השוואה הסקה/טיעון	מטלת ניתוח שוק על פי מקרה
מיפוי בעלי עניין	1	הבנת כל הגורמים המהווים בעלי עניין ליוזמה זו מבפנים ומבחוץ. חלק מפרק זה יעבור במסגרת סדנת גיוס וניהול משאבים.	בעל עניין - מעכבים / מאיצים התמודדות התנגדות: מניפולציה, קואופטציה,	התנסות דיון חקר מקרה השוואה/מיזוג שאלות/טיעון שאילת שאלות	מטלת מיפוי בעלי עניין על פי מקרה

		מיקוח, שיתוף, הסברה.			
מטלת ניתוח צורך וקהל יעד	התנסות דיון חקר מקרה שאילת שאלות זיהוי רכיבים וקשרים מיון/השוואה הסקה	רבדי הקשבה צורך גלוי, סמוי פיזי, נפשי שאלון צרכים תצפית ראיון גישת התועלות גישת התכונות	הבנת הצורך בבירור צרכים והכרות קהל היעד של היוזמה לפני חיפוש הפתרון. הכרת הכלים לבירור צרכים ואופן בנייתם. העמקה בנושא איפיון קהלי יעד.	3	איפיון והגדרת קהל היעד והצורך / הבעיה
הצגת טיעון עמדה בעד ונגד	סרטון ניתוח מקרים נקודות מבט ייצוג / טיעון	משטר דמוקרטי קבוצת השפעה אינטרסים פוליטיקה הון ושלטון	הבנת כוחו של לובי והשפעתו על גורמי ממשל, רשויות ומקבלי החלטות	1	לובי / שדולה
	סרטונים ניתוח קטעים מתוך תכנית "הכרישים" ערוץ 12 זיהוי רכיבים וקשרים / הסקה	מודל עסקי / חברתי סוגי משקיעים מקורות הכנסה עלויות צפויות פוטנציאל שוק החזר השקעה	הבנת נקודת המבט והאינטרסים של המשקיע וסוגי משקיעים קיימים ביוזמה (יסוקר גם בסדנת ניהול משאבים)	2	שיווק לבעלי עניין
הכנת מודל לוגי לפרויקטים	הרצאה, חקר	מודל לוגי, אימפקט, TOC	תכנון הערכה לפרויקט למידה מעמיקה תוך התנסות.	6	מבוא למדידת אימפקט
הערכה מסכמת: הצגת פיץ' על יוזמה חברתית קיימת מול הכיתה	הרצאה פרונטלית עם מצגת	שיחת המעלית מצגת מנצחת רושם ראשוני אמנות הסיפור רתימה פוטנציאל חברתי כלכלי	הכרת מבנה הצגת המיזם מול משקיע, מתנדבים ועוד. הצגה קצרה, עניינית ומשכנעת.	4	בניית פיץ' - הצגת המיזם
תיק היוזמה	הרצאה ועבודה מעשית	ראשי הפרקים בתכנית עסקית One Pager	כתיבת One Pager היכרות עם פרקים בתכנית עסקית, כתיבת תיק יוזמה	4	סיכום מנהלים
	בניית תכנית למיזם: יעדים, דרכי פעולה, משימות, תכנית עבודה	Reverse Engineering, תכנית עבודה חלוקת משימות, "גאנט פעילות"	התלמידים יבינו את המשמעות של בניית תכנית עבודה למיזם ויתנסו בתכנון מפורט של המיזם שלהם	5	תכנית עבודה:
				38	סה"כ שעות

מקורות מידע:

אחר י. , שפיבק א. (2016) , שיווק בעידן דיגיטלי, הוצאת קיוון אחר. אלימי א. (2008), "לקרוא לילד בשמו: על השונה והדומה בין תנועות חברתיות וקבוצות אינטרס", תרבות דמוקרטית, חברה אזרחית ומגזר שלישי בישראל. 2 (2), 29-52

הורוביץ ר. & לארי ש. (2011), "שיווק באינטרנט" הוצאת מנטור
 יזרעאלי ד. (1980), שיווק הלכה למעשה, הוצאת גומא - צ'ריקובר
 לויטן י. (2015), לחץ כאן! סודות ההשפעה העסקית באינטרנט, הוצאת עם עובד
 מוקיאן מ. (2002), הכול על שיווק, הוצאת מטר
 קוטלר, קלר והורניק, ניהול השיווק, המהדורה הישראלית, האוניברסיטה הפתוחה, מהדורת 2012.
 Len Leonard Lodish, Howard Morgan, Shellye Archambeau and Jeffrey Babin, 2015 (LMAB), Marketing that
 Works: How Entrepreneurial Marketing Can Add Sustainable Value to Any Sized Company
 Pearson, (6e) Kotler P. & Keller K.L., (2016 A Framework for Marketing. (Management, Global Edition
 Crane F. (2013). Marketing for Entrepreneurs: Concepts and Applications for New Ventures. Sage
 Publications Ltd. Ch. 1-3, 8
 Lieb R. (2012). Content Marketing. QUE Publishing. .Part 3

6.1. מבוא למדידת אימפקט

ישולב בקורס יזמות י"א

נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מהו אימפקט חברתי	0.5	הבחנה בין קלטים, פעילויות, תפוקות, תוצאות, אימפקט	שרשרת הערך	הרצאה, דיון	
תיאוריה של שינוי	1	כלי מדידה: TOC	מדידה, TOC	תרגיל, דיון	יצירת TOC לפעילות חברתית מוכרת
מודלים למדידת אימפקט	1.5	הכרות עם מודלים נוספים	מודלים Logical* Framework (LogFrame Social Return* on Investment (SROI Outcome* Mapping Theory of* Action		
יישום מודל	1	ליצור TOC או LOGFRAME בסיסי להציע מדדים כמותיים/איכותיים לתוצרים ואימפקט לזהות אתגרים במדידה	דילמות אתיות, עלויות, השפעות עקיפות	תרגול על מקרה בוחן	הגשת התרגיל

שעות אלה ישולבו במסגרת קורס יזמות בשבבה י"א, ובתשפ"ן גם בי"ב.

התלמידים יתבקשו להציג את המודל בהתייחס למיזם הצוותי שלהם ואת תוצאות המדידה בסוף השנה.

6.2. חשיבה עיצובית, חשיבת יצירתית (י"א):

ישולב במסגרת שעות מעשיות וקורס טכנולוגיה:

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
למידת הנושא של היוזמה, רקע כללי על התופעה בעולם, רקע כללי על התופעה בארץ	התלמידים יכירו לעומק את התופעה הנלמדת בעולם ובישראל	סיעור מוחות, מושגים מתחום הפער החברתי בחברה הישראלית: עוני, ילדים, נוער מנותק, זקנה, בריאות ועוד.	לימוד צוותי, שימוש במפות חשיבה	
שלבים בהוצאת פרויקט לפועל: זיהוי והגדרת צורך או בעיה, ניתוח מענים, חשיבה יצירתית, פתרונות יצירתיים לבעיות	ניתוח מקרים, הכרות עם בעיות ופתרונות יצירתיים. התלמידים יכירו את הכלי לין קאנבס	לין קאנבס הגדרת בעיה, בחינת חלופות	עבודה מצגת, התנסות בדפי עבודה	
חשיבה ביקורתית	ניתוח מענים כלים בחשיבה יצירתית		טד - להתרחץ ללא מים	
שמות מותג, עיצוב לוגו וכתיבת פרוספקט	התלמידים יבינו את המשמעות הערכית שעומדת מאחורי בחירה מושכלת של שם, ינתחו לוגואים מפורסמים ויתכננו לוגו למיזם הצוותי	לוגו ומותג, פסיכולוגיה שיווקית, צרכנות נבונה	התלמידים ייחשפו לסדרת תמונות של לוגואים מפורסמים בניסיון לזהות את הערכים שהלוגו מנסה לשדר, יתכננו ויצוירו את הלוגו של המיזם הצוותי	הכנת דו"ח פרויקט צוותי, הגנה אישית בסוף השנה
תכנית עבודה: בניית תכנית למיזם: יעדים, דרכי פעולה, משימות, תכנית עבודה	התלמידים יבינו את המשמעות של בניית תכנית עבודה למיזם ויתנסו בתכנון מפורט של המיזם שלהם	Reverse Engineering, תכנית עבודה חלוקת משימות, "גאנט פעילות"	מצגת, זום עם אשת מדידה בארגון.	
קבוצה וצוות: שלבים בהתפתחות קבוצה ותפקידים בתוך הקבוצה	התלמידים יכירו מושגים מעולם הקבוצות, התלמידים ימפו את הקבוצה שהם בתוכה	שלבים בהתפתחות קבוצה, תפקידים בקבוצה.	חשיבה לאחור: (Reverse Engineering) תכנון מיזם לאחור, באופן צוותי, מהתוצאה הסופית לאורך כל תהליך עד השלב בו הם נמצאים, כולל חלוקת משימות בין אנשי הצוות	
לימוד פרזנטציה, הצגת מצגת אמצע וסוף שנה, לימוד רטוריקה של פרזנטציה בעל פה, פרזנטציה בעזרת מחשב, ופרזנטציה צוותית	התלמידים יכירו את עקרונות ההצגה של נושא במגוון דרכים: רטוריקה ושפת גוף, ומצגת בעזרת מחשב, וישתמשו בכך לצורך הפרזנטציה הצוותית	מרכזי לעומת פריפריאלי, הדגשת החשוב לעומת השולי, מתן דגש למסרים: מילוליים ושאינם מילוליים, מסרים כתובים, מסרים רגשיים	משימות חווייתיות בקבוצות שונות. משחקי תפקידים, התנסות אישית וקבלת משוב מהתלמידים והמורה. עבודה אישית עם מורה למחשבים עבודה צוותית, תוך חלוקת משימות בין חברי הצוות.	הכנת פרזנטציות סיום להצגת דו"ח הפרויקט והצגתה
סה"כ שעות				

7. שיטות מחקר ביתה י"א

(חלק מהתכנים ישולבו גם במסגרת שיעורים אחרים ושעות מעשיות):

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
בניית כלי מחקר	התלמידים יכירו כלי מחקר שונים וידעו להתאים כל כלי מחקר למטרת המחקר שלהם. התלמידים יבינו מה הם תוקף ומהימנות מחקר וחשיבותם.	תוקף מהימנות שימושיות שאלון - פתוח/סגור ראיון עומק תצפית	הצגה התנסות ניתוח כלי מחקר תכנון / זיהוי רכיבים וקשרים	התלמידים יבחרו נושא מתוכנית הלימודים. (שיווק יזמי, המשטר הדמוקרטי, פסיכולוגיה)
המחקר	התלמידים ידעו כיצד להגדיר את משתני המחקר ולהיות ערים להשפעות והטיות היכולות להשפיע על ממצאי המחקר ומהימנותו.	הגדרות אופרטיביות הגדרות נומינליות הטיות במחקר השפעת החוקר משתנים משפיעים	הצגה ניתוח מחקרים השוואה / הסקה	התלמידים יגישו עבודת חקר כמותית/אמפירית
איסוף ממצאי המחקר	התלמידים ירכשו את המיומנויות הנדרשות להקלדה, ארגון והצגת ממצאי המחקר.	Office Excel Google Sheets טבלת קלט ממצאים טבלאות התפלגות הצגה גרפית	הצגה התנסות מיון נקודות מבט	
ניתוח ממצאי מחקר	התלמידים יבינו את הפרמטרים הקיימים לניתוח ממצאי המחקר הכמותי וידעו לחשב ולהציג אותם במחקר.	ממוצע חציון סטיית תקן התפלגות נורמלית מתאם / קשר סיבתיות	הצגה התנסות ניתוח מחקרים מיזוג / ייצוג הסקה	
דיון ומסקנות	התלמידים יבינו וירכשו את מיומנויות הניתוח של ממצאי המחקר והפרמטרים אותם הציגו וידעו להסיק מהם מסקנות.	תמות משותפות מגמות משתנים משפיעים המלצות	הצגה התנסות ניתוח מחקרים הסקה / טיעון	

מקורות מידע :

בייט מרום, ר., ספורטה, ק. ושמואל, א. (2005). שיטות מחקר במדעי החברה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
 בייט מרום, ר., גורדוני, ג., וצמח, מ' (2009). שיטות מחקר במדעי החברה : עקרונות המחקר וסגנונותיו (מהדורה שנייה). יחידה 5 הסקר. רעננה - : האוניברסיטה הפתוחה.
 בירנבוים, מ. (1993). מי מפחד מעבודת מחקר?!! תכנון וכתביה של הצעת מחקר ודו"ח מחקר במדעי ההתנהגות. תל אביב: מפעלים אוניברסיטאיים הוצאה לאור.
 לביא, י' (2012). כתיבת עבודת המחקר: מבנה, תכנים וסגנון. חיפה: אוניברסיטת חיפה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות.
 צבר, נ. (2001). מסורות וזרמים במחקר האיכותי. תל אביב: זמורה ביתן.

8. פסיכולוגיה חברתית:
ישולב במסגרת סוציולוגיה:

נושא	מטרות אופרטיביות	דרך ההוראה	דרך הערכה
מהי פסיכולוגיה חברתית?	התלמיד יבין את הגדרת התחום: ייחודו והרלוונטיות שלו תפיסת האדם בפסיכולוגיה חברתית תחומי הפסיכולוגיה החברתית	ניתוח מצבי חיים דיון קבוצתי חקר קבוצתי השוואה/הסקה	רפלקציה אישית מטלת חקר
עמדות	התלמיד יבין מהי עמדה וידע ליישם זאת בניתוח העמדות שלו ושל אחרים בחייו. יהגדרת המושג 'עמדה' ימרכיבי העמדה יפונקציות של עמדה יקשר בין עמדה להתנהגות ישינוי עמדות?	ניתוח מקרים/דילמות דיון קבוצתי חקר קבוצתי \ נקודות מבט / השוואה זיהוי רכיבים וקשרים מיזוג/הסקה	עומק בנושא אחד מטלת יישום - ניתוח מקרה על פי הנלמד
השפעה חברתית	התלמידים יבינו כיצד היענות, קונפורמיות וציות לסמכות מצליחות להשפיע על היחיד? מהם התנאים/הגורמים המשפיעים על רמת האפקטיביות שלהם? וידעו לנתח את הסביבה החברתית בה הם נמצאים ויישם את התובנות על עצמם בחייהם.	ניתוח מקרים דיון קבוצתי סרטונים מרצה אורח נקודות מבט/הסקה	
התנהגות פרו חברתית	מהם השלבים השונים של ההחלטה להושיט עזרה? גורמים שמשפיעים על מתן עזרה : מאפיינים של העוזר ; מאפיינים של הנעזר ; מאפיינים של הסיטואציה	דיון קבוצתי סרטונים חקר קבוצתי זיהוי רכיבים וקשרים השוואה/הסקה	
			סה"כ שעות

מקורות מידע :

מאירס, ג' ד' (2010) פסיכולוגיה חברתית: מבוא; חשיבה חברתית; השפעה חברתית; כרך א'. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

מאירס, ג' ד' (2010) פסיכולוגיה חברתית: יחסים חברתיים; יישום הפסיכולוגיה החברתית; מפתח נושאים ומונחון; כרך ב'. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

פישר, ס., עבדי, ד.א., לודין, ג', סמית' ר., ויליאמס, ס., וויליאמס, ס., (2000) עובדים עם קונפליקטים - מיומנות ואסטרטגיות לפעולה. פרק 2: כלים לניתוח קונפליקט.

9. סדנאות אופציונאליות נוספות:

9.1. עמידה מול קהל:

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
עקרונות עמידה מול קהל	פיתוח יכולת להציג עמדות ולשכנע תוך מודעות גבוהה לשפת גוף, אינטונציה, וכללי רטוריקה.	רושם ראשוני מסר המעלית שפת גוף מימיקה אינטונציה רטוריקה אמנות הסיפור חוש הומור	סדנה מעשית	תרגיל סיכום מעשי: פרזנטציה מול קהל חיצוני

9.2. סדנה ניהול קונפליקטים:

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
ניהול קונפליקטים	יכולת ניתוח, ניהול ופתרון קונפליקטים. דגש על ניהול קונפליקטים בצוות עבודה.	הגדרת קונפליקט אינטרסים תלות הדדית שונות הימנעות עימות סתגלנות התפשרות שיתוף פעולה	הרצאה פרונטלית עם מצגת התנסות ותרגול בקבוצות קטנות נקודות מבט השוואה/הסקה טיעון	קיום מעגלי שיח ברוח התקשורת המקרבת בנושאים חברתיים הנוגעים לתלמידים

מקורות מידע :

בן גל, מ. צלינגר, נ. הר לב, א. (2006) מתקן לטיפול תרמי מתקדם בפסולת אעבלין. הערכת גישור.
 הר לב, א. (2004) הערכת קונפליקט מתן ירחיב.
 הר לב, א. (2006) הערכת גישור כפר החורש.
 סוסקינד, ל. (1999), "מדריך קצר לבניית קונסנסוס: חלופה כללי הסדר של רוברט לקבוצות, ארגונים וכינוסים אד-הוק המעונינים לפעול על פי קונסנסוס".
 שמואלי, ד. ומ. בן גל, 2001. הערכת קונפליקט לצורך קידום דיאלוג בין הגורמים המעורבים בנושא טפול וסילוק שפכים תעשייתיים באגן נחל קישון תחתון. (כרך א וכרך ב)
 Susskind, L. and J. Thomas-Larmer, "Conducting a Conflict Assessment" Chapter 2 in: Susskind, McKearnan, and Thomas-Larmer, p. 99-135

10. קורס מימון, י"א (נבנה בעזרת אהרן רטנר, HIT):

נושא	שע ות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
ערך הכסף, ערך הזמן של הכסף	2	משמעות ערך הכסף	מחיר הכסף, ערך הזמן של הכסף	הרצאות, תרגולים, שימוש במקורות ללמידה עצמית, מונחית, בניית מודלים בכל שיעור בהתאם לתיק היזמה	בניית תחזית תקציב לתיק היזמה או לעסק לדוגמה, איתור והצגת מקורות מימון למיזם.
ריבית	2	הבנת ריביות והשפעתן, חישובי ריבית דריבית	ריבית, ריבית דריבית, שער ריבית, סכום ריבית, יחידות מדידה		
בניית תקציב ותזרים מזומנים	3	יכולת בניית תחזית תקציב	תקציב, תזרים, תחזית, מיסוי		
כדאיות השקעה	2	הערכת חלופות השקעה (מזווית המשקיע)	מדידת כדאיות השקעה, מכפיל, irr (שת"פ), ענ"ן		
החזר השקעה ROI ותועלת השקעה	2	משמעות החזר השקעה ומדידת תועלת השקעה לחברה	ROI לאן מביאה ההשקעה.		
ניהול סיכונים	2	מושגים כלליים בניהול סיכונים פיננסיים	משמעות סיכונים פיננסיים, מה זה "הון סיכון"		
מאזן, דו"ח רווח והפסד	2	הבנת מאזן, הבנת דו"ח רווח והפסד	מאזן, נכסים, רווח והפסד, הכנסות, עלויות		
גיוס הון: ומקורות מימון	5	הבנת מושגים ומקורות לגיוס הון	השקעות, הלוואות, חובות, אג"ח, מניות, אופציות, מענקים, מימון המונים		
סה"כ שעות	20				

מקורות מידע לקורס מימון:

.Principles of Corporate Finance": Brealey, Myers and Allen, McGraw Hill, 11th. Global Edition"
<https://www.coursera.org/learn/wharton-finance?specialization=finance-accounting#syllabus>
<https://www.edx.org/course/foundations-of-finance?index=product&queryID=8fd412b4e926f330b94f9e169f8d5d96&position=1>
<https://www.coursera.org/learn/finance-fundamentals?specialization=finance-accounting#syllabus>
[/https://shnaton.huji.ac.il/index.php/NewSyl/71752/1/2023](https://shnaton.huji.ac.il/index.php/NewSyl/71752/1/2023)

11. סדנה היברידית חשיבה עיצובית, UI ו-UX (י"א):
 ישולב במסגרת קורסי יזמות וטכנולוגיה:

נושא	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
למידת הנושא של היוזמה, רקע כללי על התופעה בעולם, רקע כללי על התופעה בארץ	התלמידים יכירו לעומק את התופעה הנלמדת בעולם ובישראל	סיעור מוחות, מושגים מתחום הפער החברתי בחברה הישראלית: עוני, ילדים, נוער מנותק, זקנה, בריאות ועוד.	לימוד צוותי, שימוש במפות חשיבה	
שלבים בהוצאת פרויקט לפועל: זיהוי והגדרת צורך או בעיה, ניתוח מענים, חשיבה יצירתית, פתרונות יצירתיים לבעיות	ניתוח מקרים, הכרות עם בעיות ופתרונות יצירתיים. התלמידים יכירו את הכלי לין קאנבס	לין קאנבס הגדרת בעיה, בחינת חלופות	עבודה מצגת, התנסות בדפי עבודה	
חשיבה ביקורתית	ניתוח מענים כלים בחשיבה יצירתית		טד - להתרחץ ללא מים	
שמות מותג, עיצוב לוגו וכתיבת פרספקט	התלמידים יבינו את המשמעות הערכית שעומדת מאחורי בחירה מושכלת של שם, ינתחו לוגואים מפורסמים ויתכננו לוגו למיזם הצוותי	לוגו ומותג, פסיכולוגיה שיווקית, צרכנות נבונה	התלמידים ייחשפו לסדרת תמונות של לוגואים מפורסמים בניסיון לזהות את הערכים שהלוגו מנסה לשדר, יתכננו ויצוירו את הלוגו של המיזם הצוותי	הכנת דו"ח פרויקט צוותי, הגנה אישית בסוף השנה
תכנית עבודה: בניית תכנית למיזם: יעדים, דרכי פעולה, משימות, תכנית עבודה	התלמידים יבינו את המשמעות של בניית תכנית עבודה למיזם ויתנסו בתכנון מפורט של המיזם שלהם	Reverse Engineering, תכנית עבודה חלוקת משימות, "גאנט פעילות"	מצגת, זום עם אשת מדידה בארגון.	
קבוצה וצוות: שלבים בהתפתחות קבוצה ותפקידים בתוך הקבוצה	התלמידים יכירו מושגים מעולם הקבוצות, התלמידים ימפו את הקבוצה שהם בתוכה	שלבים בהתפתחות קבוצה, תפקידים בקבוצה.	חשיבה לאחור: (Reverse Engineering) תכנון מיזם לאחור, באופן צוותי, מהתוצאה הסופית לאורך כל תהליך עד השלב בו הם נמצאים, כולל חלוקת משימות בין אנשי הצוות	

הכנת פרזנטציות סיום להצגת דו"ח הפרויקט והצגתה	משימות חווייתיות בקבוצות שונות. משחקי תפקידים, התנסות אישית וקבלת משוב מהתלמידים והמורה. עבודה אישית עם מורה למחשבים עבודה צוותית, תוך חלוקת משימות בין חברי הצוות.	מרכזי לעומת פריפריאלי, הדגשת החשוב לעומת השולי, מתן דגש למסרים: מילוליים ושאינם מילוליים, מסרים כתובים, מסרים רגשיים	התלמידים יכירו את עקרונות ההצגה של נושא במגוון דרכים: רטוריקה ושפת גוף, ומצגת בעזרת מחשב, וישתמשו בכך לצורך הפרזנטציה הצוותית	לימוד פרזנטציה, הצגת מצגת אמצע וסוף שנה, לימוד רטוריקה של פרזנטציה בעל פה, פרזנטציה בעזרת מחשב, ופרזנטציה צוותית
---	---	--	---	--

ביבליוגרפיה נלווית לפרויקט יזמות מעשי:

שימוש במקורות מידע עדכניים: פרסומי המכון הישראלי לדמוקרטיה: פרסומי מרכז טאוב ומרכז אדוה, לין קנבס, ד"ר רוני הורוביץ כלים לחשיבה יצירתית – מתוך כתבה של רקפת תבור. אפוק", www.lemino.com ומצגות לוגו, מדידה של תוכניות חברתיות מכון מילקן לחדשנות קישור:

https://milkeninnovationcenter.org/wp-content/uploads/2017/10/110-FINAL-HB-WEB-F-_Anat.pdf שלבים בהתפתחות קבוצה ע"פ מקנזי (1990) חלימת הדרקון – תפקידים בעשייה חברתית.

12. לחיות בעולם גלובלי (י"ב):

נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה	
תיאוריית ה"חברה העולמית"	1	גלובליזציה בראי התיאוריות, האם הגלובליזציה הופכת אותנו לדומים או שונים	גלובליזציה, ניתוח נאו-מוסדי, תהליכי הידמות, נתק תרבותי, שונות תרבותית	חקר קבוצתי, דיון כיתתי, השוואה, מיזוג, זיהוי רכיבים וקשרים, הסקה, טיעון	עבודת חקר קבוצתית, הצגת טיעון - אישי על סוגיה שנלמדה, רפלקציה אישית	
גלובליזציה נאו-ליברלית	1	האם גלובליזציה מעמיקה את אי השוויון בחברה הקפיטליסטית או מייצרת אפשרויות חדשות?	נאו ליברליזם, ליברליזציה, הפרטה			
מאפיינים כלכליים וחברתיים של הגלובליזציה: עולם קטן ללא גבולות?	2	דחיסת מרחב זמן - תפישות של זמן ומקום גבולות - משמעות של גבולות פיזיים, חברתיים, פוליטיים ותרבותיים תלות ההדדית בין חברות	מרחב וזמן, גבולות וחצייתם, תלות הדדית, מיקרו ומקרו			
עולם מרושת	1	מהי רשת? מאפיינים של רשת	רשת, קהילה, קבוצה			בנוסף: דיבייט
תיאוריית המודרניזציה, תיאוריית המערך העולמי	2	האם התלות ההדדית ודחיסת יחידות זמן ומרחב מגבירות את אי שוויון או מצמצמות אותו?	תלות הדדית, דחיסת זמן, דחיסת מרחב, העולם הוא שטוח			
תאגידים גלובליים והשפעתם על הכלכלות חברות המקומיות	2	כיצד תאגידים גלובליים משפיעים על תרבות הצריכה ועל אי השוויון החברתי?	תרבות הצריכה, תאגידים גלובליים, אימפריאליזם כלכלי, עולמקומיות			בנוסף: סרטונים
השלכות הגירה הגלובלית	2	מהי הגירה? למי קיימת הזכות לתנועה וניידות? תהליכי הגירה כמעצבי ערים ומרחבים גלובליים	הגירה: מהגרי עבודה, פליטים, מבקשי מקלט, תיירים וצליינים			

		שוק תעסוקה גלובלי, "אזרחי העולם הגדול", בריחת מוחות	שוק התעסוקה הגלובלי כביטוי לתופעה של "אזרחי העולם הגדול"	2	גלובליזציה בשוק העבודה
		קוסמופוליטיות, דמיון תרבותי, שוני תרבותי,	בין גלובופוביים (מבקרי גלובליזציה) וגלובופילים (אוהדי הגלובליזציה). גלובליזציה ולאומיות	2	מהי גלובליזציה ומהן השלכותיה על העולם
		התרחבות בינלאומית, חדירה לשוק זר, ייצוא, זכיינות, שותפויות אסטרטגיות, גלוקליזציה, טרנס-לאומי (wix, monday, Sodastream)	למה לפרוץ לשווקים בחו"ל, איך לבחור שווקים, מה צריך לדעת לפני שעוברים למדינה אחרת	5	גלובליזציה ושיווק בינלאומי
משימת סיכום	הרצאה, דיון, חקר	ארגוני חברה אזרחית גלובליים (Global Civil Society Organizations – GCSOs) או ארגונים לא-ממשלתיים בינלאומיים (INGOs), לוקליזציה, "אזרחות גלובלית" (בהקשר של פעולה), שיתוף פעולה חוצה גבולות, רגולציה בינלאומית.	להבחין בין ארגון חברתי גלובלי לבין ארגונים לאומיים, ההזדמנויות שהגלובליזציה יוצרת עבור ארגונים חברתיים עולמיים, אתגרים	2	גלובליזציה של ארגונים חברתיים
				22	סה"כ שעות

מקורות מידע:

- Castells , Manuel (1996, second edition, 2009). "The Rise of the Network Society, The Information Age":Economy society and culture vol. I. Malden, MA Oxford, UK: Blackwell
- Castles, S. and M. Miller.(1993) The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World. New York: Guilford Press, pp. 65–87
- Globalists versus sceptics – David Held and Anthony McGrew (2000) "The great globalization debate: an introduction" in D. Held and A. McGrew (Eds.) The Global Transformations Reader, Polity Press, pp. 1–47
- Guillen, Mauro (2001) "IS GLOBALIZATION CIVILIZING, DESTRUCTIVE OR FEEBLE? A CRITIQUE OF FIVE KEY DEBATES IN THE SOCIAL SCIENCE LITERATURE", Annual Review of Sociology
- Schwarz, Ori (2012) 'The New Hunter Gatherers: "Making Human Interaction Productive in the Network Society"', Theory, Culture & Society 29(6): 78–98. 6
- Sklair, L. (2002). Globalization: Capitalism and Its Alternatives. Oxford: Oxford University Press. Chapter 1, 1–11
- Sklair L. 1991. Sociology of the Global System. New York: Harvester Wheatshea
- אלפסי נורית וטובי פנסטר (2005) "העיר הלאומית והעיר העולמית: ירושלים ותל אביב בעידן של גלובליזציה", סוציולוגיה ישראלית
- אמית, ק. ברלב שי (2014) כינונה של זהות טרנס לאומית בקרב עולים מצרפת המועסקים בחברות דוברות צרפתית בישראל. ארגון אפדוארי (2013) "נתק ושונות בתרבות העולמית (1990), בתוך מק'גי, ר' ג'ון, וריצ'רד ל' וורמס (עורכים). תיאוריות אנתרופולוגיות: מבוא היסטורי (כרך ב'). הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 863 . 914
- באומן, דיגמונד , 2002 גלובליזציה ההיבט האנושי, תל אביב: הקיבוץ המאוחד פרק ראשון . חנין, דב. " ; 2007 גלובליזציה", משרד הביטחון: סדרת האוניברסיטה המשודרת, עמ' 52 . 96 15 7
- סטיגליץ, י. (2005) אי נחת בגלובליזציה. ת"א: הוצאת הקיבוץ המאוחד. פרק א', עמ' 31–51
- סרג'ו דלה פרגולה (2012) "הרהורים על הגירה בישראל: היבטים השוואתיים" בתוך הגירה כתב עת אקדמי מקוון. כרך ראשון
- עדנה לומסקי פדר תמר רפפורט לידיה גינזבורג מבוא: נראות בהגירה גוף, מבט, ייצוג (2010) 2010
- פישר, ערן (2010) "לכודים ברשת: שיח הטכנולוגיה הרשתית והקפיטליזם החדש". תיאוריה וביקורת

קמפ, א (2002) "ליז לא גרה כאן יותר: על גלובליזציה והגירת עבודה בישראל", נגה: כתב עת פמיניסטי. קמפ, א. רייכמן, ר. (2008), "המדינה ומהגריה: התפתחויות תיאורטיות בסוציולוגיה של הגירת עבודה". בתוך: עובדים וזרים, ון ליר והקיבוץ המאוחד, רעננה. ע"מ. 25 36

רם, אורי, (2005) הגלובליזציה של ישראל: מק'וורלד בתל אביב, ג'יהאד בירושלים. תל אביב: רסלינג

שגיב, א. (2004) "גלובליזציה: כתב הגנה". תכלת כתב עת למחשבה ישראלית. גיליון 18, עמ' 3-35

תומאס ל. פרידמן (2006) העולם הוא שטוח, העולם הגלובאלי החיים במציאות חדשה, תרגום אינגה מיכאלי, הוצאת אריה ניר

13. תקציב המדינה (י"ב):

נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
תקציב המדינה	2	הכרת מרכיבי תקציב המדינה והשפעתו על המציאות החברתית כלכלית	מרכיבי התקציב הכנסות / הוצאות מיסים ישירים / עקיפים מס דיפרנציאלי חלוקת משאבים הגירעון חוק ההסדרים אתר מפתח התקציב	ניתוח תקציב המדינה - שקוף חקר קבוצתי בניית טיעונים (חשיבה ביקורתית)	בוחר
סה"כ שעות	2				

14. סדנאות י"ב:

תכנים נוספים שישולבו במסגרת הקורסים והשעות המעשיות כוללים:

בניית תקציב למיזם חברתי					
נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
יסודות התקציב למיזם חברתי	1	- הבנת עקרונות תקצוב - הכרת סוגי הכנסות והוצאות - ההבדל בין קבוע/משתנה	עלות, הכנסה, סוגי הוצאות הכנסות עצמיות מול תרומות	משחק תפקידים - מיפוי עלויות למיזם חברתי	
הכנסות, הוצאות ומה שביניהם	1	- חישוב עלות כוללת - תכנון מקורות הכנסה - שמירה על איזון	טבלת תקציב בסיסית, דוגמות ממשיות	תרגול אישי - בניית טבלה למיזם אישי	בדיקת טבלאות, משוב עמיתים
שיקולים תקציביים ואיזון חברתי	1	דיון בערכים מול מספרים - הבנת trade-offs בתקצוב - הבחנה בין הכרח לרצוי	תיעודף, צמצום, היבטים אתיים	דיון כיתתי עם סימולציות הגנה על תקציב מול "ביקורת"	איכות הנימוק, מעורבות בדיון
בונים תקציב - סקיצה ראשונה	1	- יישום כל הידע מהשיעור - הצגת תקציב ראשוני לקבלת משוב	טבלת תקציב מפורטת (הוצאות + הכנסות)	בניית תקציב בקבוצות לפי תבנית הצגת הסקיצה	שלמות התקציב, התאמה לערכי המיזם, דיוק חישובי
סה"כ שעות	4				

כתיבת תכנית עסקית וסיכום מנהלים למיזם חברתי

נושא	שעו ת	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
1. הגדרת חזון, מטרות ויעדים	1	לנסח חזון קצר וחד, מטרה כללית אחת, 1-2-3 יעדים מדידים	חזון, מטרה, יעד SMART	דיון כיתתי, ניתוח דוגמאות, תרגול אישי/זוגי על המיזם	טיוטת חזון, מטרה ויעדים לכל מיזם
2. ניתוח קהלי יעד ושוק	2	לזהה את קהלי היעד של המיזם, וימפה את השוק החברתי הרלוונטי	קהלי יעד, מיפוי שוק, פילוח שוק, בעלי עניין	ניתוח דוגמאות, תרגיל קבוצתי (מפת קהלים), הצגת ניתוח לשוק של המיזם	הגשת מפת קהלים ומיפוי שוק
3. הצעת ערך ותחרות	1	לנסח הצעת ערך ייחודית למיזם שלו ויזהה תחרות קיימת	הצעת ערך, בידול, ניתוח תחרות	סיעור מוחות, דוגמאות מחברות אמיתיות, תרגול הצעת ערך	הצעת ערך מנוסחת ב-2-3 משפטים
4. מודל עסקי למיזם חברתי	2	לבנה טיוטת מודל עסקי לפי קנבס למיזם שלו	מודל קנבס, הכנסות/הוצאות, שותפויות, משאבים מרכזיים	למידה ממודל קנבס, הדרכה צעד אחר צעד, מילוי טופס קנבס על המיזם	הגשה של טיוטת מודל קנבס
5. בניית תקציב בסיסי למיזם	2	לזהה מקורות הכנסה והוצאות עיקריות ויבנה טבלת תקציב ראשונית	תקציב, הוצאות קבועות/משתנות, תחזית הכנסות, איזון תקציבי	ניתוח דוגמאות, תרגול עצמאי או בזוגות, סיוע פרטני	הגשת טבלת תקציב ראשונית עם הסבר
6. סיכום מנהלים	1	לנסח תקציר של המיזם – תמציתי, ברור ומשכנע	סיכום מנהלים, טון שכנועי, מבנה תקציר	צפייה בדוגמאות, פירוק למרכיבים, תרגול כתיבה על פי שלבים	הגשת סיכום מנהלים לטיוטת המיזם
7. הצגה וסבב משוב	1	לציג את התכנית העסקית ויסיק מסקנות מהמשוב לשיפור	מצגת מיזם, תקשורת שיווקית, משוב בונה	הצגות קצרות בזוגות, משוב עמיתים ממוקד, רפלקציה על תהליך הכתיבה	טופס משוב אישי + שיפור חלק אחד לפי ההערות
סה"כ שעות	10				

סדנה שיווק בינלאומי לארגונים חברתיים					
נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
המהפכה הגלובלית	1	<ul style="list-style-type: none"> - לזהות את ההבדלים בין שיווק מקומי לבינלאומי - להבין את האתגרים וההזדמנויות בהתרחבות לשווקים זרים - להבין את החשיבות של סיפור המיזם בזירה בינלאומית 	שיווק חברתי בינלאומי, תרבות צרכנית, שוק יעד, סיפור המיזם	מצגת + סרטון + דיון ביתתי מונחה על מקרים אמיתיים	שאלות פתוחות קצרות בקבוצות (5 דק')
מפת דרכים: ניתוח שווקים וקהלי יעד בזירה הבינלאומית	1	<ul style="list-style-type: none"> - לנתח שוק פוטנציאלי לפי פרמטרים של תרבות, רגולציה וצרכים - למפות קהלי יעד במדינות שונות - אסטרטגיות חדירה לשווקים 	שוק יעד, פילוח שוק, התאמה תרבותית (לוקליזציה), PESTEL analysis	ניתוח Case Study בקבוצות – עמותה שנבנסה לשוק זר	הצגת תובנות מהקבוצות + משוב עמיתים
כלים והשפעה – איך מגיעים לשם?	1	<ul style="list-style-type: none"> - לזהות ערוצי שיווק מתאימים למיזמים חברתיים בשוק הגלובלי - להבין שימוש באסטרטגיות תוכן מותאם שוק 	ערוצי הפצה, שיווק רב-ערוצי, התאמה תרבותית לתוכן	סרטונים קצרים + דיון פתוח + דוגמאות מעשיות (אתרי אינטרנט / רשתות חברתיות)	ניתוח זוגי קצר של עמוד רשת/קמפיין בשוק זר
בניית סקיצה לאסטרטגיית שיווק גלובלית	1	<ul style="list-style-type: none"> - ליישם את הידע שנלמד בבניית תכנית שיווקית ראשונית - להציג אסטרטגיה מותאמת לשוק ולמיזם 	בידול, מיצוב גלובלי, מסר שיווקי חברתי	עבודה בקבוצות – תכנון ראשוני של חדירה לשוק זר	הצגת התוצר בפני הכיתה + משוב מרצה וחברים
סה"כ שעות					4

סדנה או הרצאה בנושא משא ומתן (תקשורת ושיווק):					
נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מה זה משא ומתן? עקרונות תכנון והכנה למשא ומתן	1	איך מתכוננים למשא ומתן, גישות ותפיסות במשא ומתן	משא ומתן, הכנה למו"מ, מיומנויות תקשורת	הרצאה והדגמות, סרטונים, משחק תפקידים, תחקיר מקוון, התנסות מעשית	משימת תחקיר הכנה למו"מ
פיצוח הגורם האנושי סביב השולחן	1	הבנת הגורם האנושי, הבנת יחסי כח או אינטרס, בניית אמון	יחסי כח, אינטרסים, אמון, סוגי תקשורת		
		תשתית המשא ומתן: אמון, יחסים כוח או אינטרס			
		מאזן הכוח והשפעתו על תהליך המשא ומתן			
הנעה לפעולה ושכנוע	1	שיטות שכנוע	הנעה לפעולה, שכנוע		תכנון אסטרטגי למו"מ
		אסטרטגיות וטקטיקות מובילות במשא ומתן			

		משא ומתן מורכב, בין תרבותיות	אפיון משתתפים, הבנת פערי תרבות ושפה	1	משא ומתן בין תרבותי • משא ומתן מורכב
			למידת שפת גוף	1	שפת גוף • שיתופי פעולה בעולם מורכב
אירוע דימוי מו"מ (דיבייט) מונחה		חסמים, כשלים, מו"מ שיתופי	התמודדות עם חסמים וכשלים במו"מ	1	חסמים וכשלים במו"מ • משא ומתן שיתופי
				6	סה"כ שעות

מקורות מידע לסדנת משא ומתן: ספר הקורס משא ומתן, אוניברסיטת הרייט-ואט, סקוטלנד.

סדנה או הרצאה היבטים משפטיים ביזמות:					
נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
פטנטים וזכויות יוצרים	2	הבנת המשמעות של מושגי זכויות יוצרים והפרתם	זכויות יוצרים, פטנטים	הרצאה, תחקיר, ניתוח מקרים	חקר מקרה Case Study
חוק החוזים	2	הבנת הנקודות המרכזיות בחוק החוזים	חוק החוזים, בית משפט, הפרה, תרופה		
אחריות משפטית (כלפי מוצר, שירות, עובדים, ספקים ולקוחות)	2	הבנת המושג אחריות משפטית בהקשרים וסיטואציות שונות	חבות, זכויות		
				6	סה"כ שעות

סדנה בפיתוח אפליקציות					
נושא	שעות	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	דרך הערכה
מה ההבדל בין אתר לאפליקציה?	1	להבחין בין אתר, אפליקציית ווב ואפליקציית מובייל, ויזהו אילו חלקים מהאתר שלהם מתאימים לאפליקציה.	אתר אינטרנט, אפליקציית ווב, אפליקציית מובייל, רספונסיביות, UX	ניתוח האתר הקיים של המיזם: מה יעבוד טוב באפליקציה ומה לא	טבלת השוואה בין גרסאות; שיתוף תובנות בקבוצה
פלטפורמות No-Code לפיתוח אפליקציות	1	להכיר פלטפורמות No-Code ולהבין תרגום אתר לאפליקציה דרכן	No-Code, Appsheet, MIT APP INVENTOR, Glide, Adalo ואחרות, הבנת Firebase ו- API KEY	התלמידים יסקרו את הכלים וישוו ביניהם.	טבלת השוואה + שאלון קצר
בדיקת התאמה למובייל	1	לזהות בעיות תצוגה והתאמה באתרים קיימים כשהם מוצגים על טלפון.	רספונסיביות, תפריטים, התאמה למסך, פיתוח מונחה מובייל (mobile first)	סימון עמודים / תפריטים / אלמנטים שאינם רספונסיביים (בדיקה עם dev tools?)	צילום מסך + דוח תובנות
בניית אפליקציה ראשונית עם WebView	1	להטמיע את אתר המיזם בתוך אפליקציה בסיסית.	WebView, תצוגת אינטרנט, עטיפת אתר באפליקציה	הטמעת WebView בפלטפורמה הנבחרת	הצגת WebView עובד בטלפון
שיפור חוויית משתמש במובייל	1	לתכנן תפריט ניווט מותאם מובייל לשלבו באפליקציה.	UX, ניווט, חוויית משתמש, תפריט תחתון	יצירת ניווט תחתון / צדדי באפליקציה	בדיקת שימושיות על טלפונים

עיצוב גרפי לאפליקציה	1	לעצב ממשק גרפי נעים, נוח וברור לשימוש מהנייד.	UI, טיפוגרפיה, צבעים, ריווח, readability	שדרוג המסכים של האפליקציה כך שיתאימו למובייל (שימוש ב-canva?)	מצגת לפני/אחרי של המסכים
הוספת אינטראקטיביות	1	לשלב תבונה אינטראקטיבית אחת לפחות באפליקציה (כגון טופס או כפתור פעיל).	אינטראקציה, פידבק משתמש, טופס, כפתור, ניווט	הוספת טופס, או כפתור לשליחת פידבק + בדיקה ודו"ח בדיקה	צילום מסך / סרטון הסבר קצר
התחברות משתמשים והרשאות	1	לבצע הגבלת תוכן לפי משתמשים להבין את מושג ההרשאות.	הרשאות, משתמשים, התחברות, פרטי משתמש	להוסיף Login באפליקציה ולבדוק הרשאות בסיסיות	משימה בהתחברות עם הרשאות
עבודה עם נתונים חיצוניים (אופציונלי)	1	להוסיף מידע דינמי (למשל נתונים מגיליון Google).	נתונים, דאטה, Google Sheets, בסיס נתונים פשוט	להתחבר ל-Google Sheet קיים מהאתר או לנתוני טופס	שאלת שאלות על הדאטה
בדיקות איכות וחויית משתמש	1	לעשות בדיקות שימוש באפליקציה על טלפונים שונים ויבינו מגבלות.	בדיקות, שגיאות, UX, QR, Live Preview	בדיקות על טלפונים אמיתיים + איסוף פידבק	טבלת משוב ממשתמשים
הפצה ופרסום	2	להבין מהן האפשרויות לשיתוף האפליקציה ואיך נראית חנות אפליקציות.	App Store, Google Play, TestFlight, קובץ APK, שיתוף QR	סקירה על Expo, App Store, Google Play + תכנון הפצה, הזדמנויות ומגבלות	שאלון מסכם קצר + תכנון הצגה
סה"כ שעות	12				

15. ליווי הפיתוח הטכנולוגי י"ב

ליווי הפיתוח הטכנולוגי על ידי מנטורים, הנחיה, הוראה (של תכנים) על פי דרישה (של התלמידים, לפי הצורך של המיזמים).

16. פרויקט יזמות מעשי י"ב

שנת י"ב תתמקד בעבודה מעשית, לימוד רפלקטיבי על בסיס החומרים שנלמדו בכיתות י'-י"א וכן למידה על פי דרישה - כלומר, התלמידים יוכלו ללמוד נושאים נוספים, בהתאם לצרכים שיעלו תוך כדי פיתוח המיזמים שלהם. במהלך שנה זו יעמיקו התלמידים את יישום התיאוריות הנלמדות וכן יפתחו מיומנויות מגוונות בהוצאה לפועל של הפרויקט שתכננו בכיתה י"א והציגו בסוף השנה. במקרים חריגים, תתאפשר יצירת מיזם חדש בתחילת כיתה י"ב.

שנת י"ב תיפתח בבניית מודל הערכה ומדידה מותאם-פרויקט המבוסס על תיאוריית השינוי, ומותאם לתוכנית העבודה של כל קבוצה. חשוב להדגיש כי ההערכה שתבנה תהיה הכלי המרכזי בהערכת הפרויקט ברמה הקבוצתית. שיתוף התלמידים בבניית מודל ההערכה יהפוך אותם לשותפים מלאים בעיסוק במדידת הפרויקט ובהשפעתו. במהלך השנה התלמידים יגישו דוחות אישיים. הדוחות יעסקו בעיבוד רפלקטיבי אישי של יישום הידע שנרכש במסגרת ביצוע הפרויקט:

נושאים לדוגמה לדוחות האישיים:

- מדידה והערכה - בניית תוכנית הערכה לפרויקט לאור התיאוריות שנלמדו.
- פערים חברתיים בישראל ובחינת החזון של הפרויקט - חזרה לנושא של פערים חברתיים וחזון ובחינה של הפרויקט לאורם.
- עקרונות היזמות - בחינת הפרויקט לאור עקרונות היזמות.
- חשיבה שיווקית - בחינת אסטרטגיית השיווק לעומת הוצאת לפועל, יש אפשרות לתכנן הערכה לתהליך השיווק.
- יישומי טכנולוגיה - בחינת שילוב הטכנולוגיה, היעילות והרלוונטיות של הפיתוח כנגד החזון.

- עבודת צוות ותפקידים בתוך קבוצה - מיפוי ועיסוק בעבודת הצוות ובתפקידים הקבוצתיים שתפסו כל חברי הפרויקט.

בסוף השנה יקבעו שני מועדי בחינה: מועד קבוצתי בו מציגים את תוצרי הפרויקט מול פאנל שיפוט ומועד בחינה אישית, הכולל ראיון אישי וכן שאלון בו יתבקשו התלמידים לענות על שאלות הקשורות לתוצרי הפרויקט ושלוש שנות המגמה.